

Ravnateljica Marina Castellani o pripravah na prihodnje šolsko leto

9

Paritetni odbor ocenil Tondova odloka o vidni dvojezičnosti

3

Ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob o privlačnosti šolske ponudbe, prostorski stiski in reformi

15

Mirzične priprave na Kraski pust

12

Primorski dnevnik

SREDA, 11. FEBRUARJA 2009

št. 35 (19.434) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

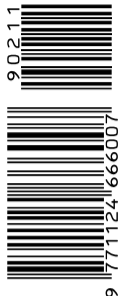
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 0211

9 771124 660071

9

Deseti februar, letos drugače

DUŠAN UDOVIČ

Priznajmo, da smo tudi letošnji Dan spominjanja na fojbe in eksodus Istranov pričakovali z občutki zaskrbljenosti. Po dosedanjih izkušnjah, ko je bil ta datum v glavnem povod za politične instrumentalizacije, razpihovanja nacionalističnih strasti, nepremišljene (ali zelo dobro premišljene) izjave in hudo pristranska tolmačenja zgodovine, bi tudi težko bilo drugače. Samo da čimprej mine, ta deseti februar, da bo potem spet mir; tako zadnja leta razmišlja marsikdo, ki ima takšnega motnega gledanja v preteklost dovolj.

Včerajšnje besede predsednika republike Giorgia Napolitana postavljajo Dan spominjanja v drugačno luč. Nismo v spominu, da bi kdaj kakšen predsednik italijanske republike (razen morda Sandro Pertini) v podobnem kontekstu postavil na svoje mesto nasledico zgodovinskih dogodkov, po kateri se je eskalacija vojnega zla in nasilja v naših krajih začela s fašističnim nasiljem, končala pa s tragičnimi dogodki ob osvoboditvi. Lahko samo soglašamo s predsednikovimi besedami, da mora biti zgodovina obravnavana v celoti, če naj iz nje poskušamo potegniti kakšno koristno lekcijo. K razjasnitvi in zblizevanju pa je s svojimi stališči nedvomno prispeval tudi predsednik Slovenije Danilo Türk, v ozadju pa morda še kdo, za katerega ne vemo. Lahko pa slutimo, saj ima tudi predsedniška diplomacija svoje diskretne kanale.

DAN SPOMINJANJA NA FOJBE IN EKSODUS - Včeraj svečanosti v Rimu in Trstu

Napolitano tudi o krivicah fašizma na škodo Slovencev

Sprejem na Kvirinalu - Osrednja svečanost pri bazovskem šohtu

TRST - Osrednja Prešernova proslava sinoči v Kulturnem domu

S kulturo v srcu

Prireditev je posvečena 100-letnici Glasbene matice - Po Čedadu in Trstu jutri ponovitev v Gorici

TRST - Osrednja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku je po nedeljski premieri v Čedadu sinoči zaživela tudi v tržaškem Kulturnem domu. Prešernova proslava,

ki jo skupaj prirejajo osrednje manjšinske organizacije, je bila letos posvečena stoletnici Glasbene matice. Za režijo je poskrbel Gregor Geč, za avtorsko glasbo Aleksander Ipavec,

scenarij pa je pripravila Tatjana Rojc. Osrednji govornik tržaške proslave, v kateri se je glasba prepletala z recitacijami in video posnetki, je bil Goričan Ivo Cotič.

RIM, TRST - Italija ne pozablja na krivice, ki jih je utrpela slovenska manjšina za časa fašizma in druge svetovne vojne, prav tako pa ne more pozabiti trpljenja Italijanov. Tako je na včerajšnjem sprejemu na Kvirinalu ob priložnosti dneva spominjanja na fojbe in eksodus deljal italijanski predsednik Giorgio Napolitano.

Glavna komemoracija na Tržaškem je bila na bazovski fojbi, na njej pa je tržaški škof Evgen Ravignani poudaril, da se take tragedije ne smejo nikdar več ponoviti. Tako na kvirinalu kot v Trstu so tudi podelili kolajne svojcem žrtev fojb. Na 7. strani

V Mariboru razstava o Ferdu Bidovcu

Na 2. strani

Finančna družba Friulia posega pri podjetjih v težavah

Na 4. strani

»Pozabljivosti« v proračunu tržaške občinske uprave

Na 8. strani

Tondo naj bi zaprosil Evropsko unijo za »vrnitev« proste cone

Na 14. strani

Dijaki so se ganjeni vrnili s potovanja z Vlakom spomina

Na 15. strani

IZRAEL - Prve projekcije po včerajšnjih predčasni volitvah

Stranka Kadima Livnijeve naj bi prehitela Likud Netanjahuja

JERUZALEM - Stranka Kadima zunanje ministrice Cipi Livni je zmagovalka včerajšnjih parlamentarnih volitev v Izraelu, vendar le za las pred stranko Likud Benjamina Netanjahuja, kažejo vzporedne volitve. Na tretje mesto se je uvrstila skrajno desna stranka Izrael Bejtenu, laburistična stranka pa naj bi dosegla najslabši rezultat v zgodovini.

Kadima naj bi glede na projekcije dveh izraelskih televizij osvojila med 28 in 30 sedežev v 120-članskem knesetu, Likud pa med 26 do 28. Na tretje mesto se je uvrstila stranka Izrael Bejtenu Avigdorja Liebermana, ki ji projekcije

CIPI LIVNI

ANSA

napovedujejo 14 sedežev, sledijo pa laburisti Ehuda Baraka, ki naj bi prejeli 13 sedežev, in ultraortodoksna stranka Šas z do 10 sedeži. Ostale sedeže si bodo

razdelile manjše stranke, ki so se še uvrstile v parlament. Volišča so se zaprla ob 21. uri po srednjeevropskem času, do 20. ure pa se je volitev udeležilo 59,7 odstotka volilnih upravičencev. To je bilo pravzaprav presenetljivo, saj so analitiki tokrat napovedali nižjo udeležbo, predvsem zaradi slabega vremena.

V Kadimi so kljub tesnemu izidu že začeli proslavljati, toda rezultati po drugi strani kažejo, da bo imela Livnijeva težko delo pri sestavljanju koalicije. Liberalne stranke so namreč glede na rezultate vzporednih volitev zbrale le 54 sedežev, medtem ko bi desni blok lahko zbral tudi 66 sedežev. (STA)

Potovalna agencija

AURORA

Cenjene naročnike in bralce Primorskega dnevnika, ki so se prijaviili na letošnje izlete obveščamo, da **so vsi štirje izleti, ki jih je pripravila AURORA potrjeni - tudi dodatni odhodi.**

STANJE IZLETOV JE SLEDEČE:

IRAN potovanje potrjeno od 16. do 30.04.09. **Še 3 mesta na razpolago.**

ŠPANIJA potovanje potrjeno in sicer v treh izmenah: 10.-17.05., 17.-24.05. in 24.-31.05.09.

ALZACIJA potovanje potrjeno od 17. do 21.05.09.

KANADA potovanje potrjeno od 8. do 21.09.09.

Za Španijo, Alzacijo in Kanado je možen vpis na listo čakanja

Predaja dokumentov za vizum in vplačilo drugega obroka za Iran bo med 12. in 16.2., za ostala potovanja bo vplačilo drugega obroka v mesecu marcu.

V nadalje bomo vsa obvestila sporočali direktno, neposredno, vpisanim izletnikom.

Zaupajte izkušnosti!

Potovalna agencija AURORA, ul. Milano, 20 TRST tel 040 631300 fax 040 365587
Urnik: ponedeljek - petek 9.00 - 12.30 / 15.00 - 18.30 četrtek no stop 9.00 - 18.30 / sobota 9.00 - 12.00

MARIBOR - Včeraj v Muzeju narodne osvoboditve slovenso odprli dve razstavi

Mladinska gibanja v Julijski krajini in stoletnica rojstva Ferda Bidovca

Razstavi sta plod sodelovanja z Narodno in študijsko knjižnico iz Trsta.

MARIBOR - V Muzeju narodne osvoboditve Maribor so včeraj slovesno odprli dve razstavi: prva govori o slovenskih mladinskih gibanjih v Julijski krajini v obdobju 1918-1930, druga pa je nastala ob 100-letnici rojstva bazoviškega junaka Ferda Bidovca. Razstavi sta plod sodelovanja z Narodno in študijsko knjižnico iz Trsta.

Prva svetovna vojna je na kraški gmajni in skalnatih pobočjih Julijcev pustila globoke posledice, razdejane domačije in lakoto. Svoje upanje so Slovenci na tem območju gradili z obnovno družtev in knjižnic, volje pa jim ni vzelo niti uničenje Narodnega doma skupaj z dragoceno dediščino, kulturno in družbeno zakladnico.

Kljub izseljevanju učiteljev, uradnikov, sodnikov in železničarjev so mladi vztrajali pri svoji narodnostni identiteti. V času, ki sta ga zaznamovala vzpon in dokončna uveljavitev fašizma, so se pritisku upirali tudi z ustanavljanjem društev v Gorici, Trstu in v raznih primorskih mestih.

Prav močno mladinsko gibanje je pozneje pomenilo zametek zavestnega in množičnega kljubovanja raznarodovanju. Vse pogostejši so postajali napadi na sedeže slovenskih in hrvaških ustanov, požigi narodnih domov, tiskarn, gospodarskih društev in gledaliških dvoran. Leta 1926 pa je bila slovenščina z zakonom izrinjena iz šole in cerkve, iz dvoran in javnih lokalov.

V ilegalno je bilo prisiljeno tudi mladinsko gibanje in tako so sledili represija, aretacije, omejitveni ukrepi, opomini, prvi procesi, obsodbe in leta 1929 prva usmrtev - Hrvata Vladimira Gortana. Po besedah Lide Turk se je prvo poglavje slovenskega in evropskega antifaašizma sklenilo septembra 1930 z usmrtitvijo Franja Marušiča, Zvonimira Miloša, Alojza Valenčiča in Ferda Bidovca.

Bidovec se je rodil 4. februarja leta 1908 v Trstu. Šolo je obiskoval v Žirovnici na Gorenjskem, od koder je bil tudi njegov oče. Leta 1920 je začel obiskovati šolo pri Sv. Jakobu v Trstu, kjer se je vključil tudi v mladinska društva. Sodeloval je pri organizaciji različnih mladinskih, športnih in kulturnih prireditvev in pri prirejanju mladinskih izletov, ki so bili pretveza za narodno delo.

Po sluzenju vojaškega roka je Bidovec postal član glavnega odbora tajne organizacije Borba. 18. aprila 1930 je bil aretiran in obtožen sodelovanja pri požigih italijanskih otroških vrtcev, napada na tiskarno listo L. I. popolno di Trieste in požiga šole v Lokvi. Skupaj z Marušičem, Milošem in Valenčičem ga je Posebno sodišče za zaščito države obsodilo na smrt. (STA)

KOPER - Danes v Librisu Predstavitev dveh knjig, ki sta posvečeni Slovincem v Benečiji

KOPER - Kopraska knjigarna Libris v sodelovanju z Društvom TIGR Primorske pripravlja danes ob 19. uri v knjigarni Libris v Kopru predstavitev dveh knjig. Gosta bosta Mira Cencič, avtorica nove knjige Beneška Slovenija in njeni Čedermaci, in predsednik Društva TIGR ter režiser Marjan Bevk, ki je k novemu ponatisu knjige Kaplan Martin Čedermac napisal uvod.

Knjiga Franceta Bevka Kaplan Martin Čedermac je ponovno izšla ob 70-letnici prve izdaje romana, dodana sta ji predgovor Borisa Pahorja in pismo Beneških Slovincem pisatelju Bevku iz leta 1943. Roman, ki ga je avtor zaradi težkih razmer prvič izdal pod psevdonimom Pavle Sedmak, govori o življenju Slovincem v Beneški Sloveniji med obema svetovnimi vojnami, ko so italijanske oblasti zapovedale duhovnikom, da pridigajo izključno v latinskem jeziku. Duhovniki so se temu uprli in eden od njih je bil tudi kaplan Martin, ki je tudi osrednji lik zgodbe.

Knjiga Mire Cencič Beneška Slovenija in njeni Čedermaci sprva predstavi zgodovino Beneške Slovenije in njene narodne in kulturne značilnosti, nato pa se posveti vlogi beneških duhovnikov v času zatiranja slovenskega jezika v Beneški Sloveniji. (O.K.)

Razstavo o mladinskih gibanjih v Julijski krajini in Ferdu Bidovcu so v začetku septembra lani pripravili tudi v Bazovici

KROMA

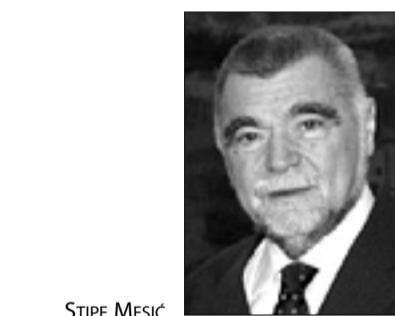
ZAGREB - Hrvaški predsednik o mejnem sporu s Slovenijo

Mesić: Ostaja le sodišče

Ob tem je tudi predal poverljivo pismo novemu hrvaškemu veleposlaniku v Ljubljani Sjetlanu Berkoviću

ZAGREB - Hrvaški predsednik Stipe Mesić je včeraj v Zagrebu predal poverljivo pismo novemu hrvaškemu veleposlaniku v Sloveniji Sjetlanu Berkoviću. Ob tem je dejal, da Hrvaška ne želi takšne rešitve spora s Slovenijo, ki bo eno stran postavila v položaj zmagovalca, drugo pa v položaj poraženca. "Ne bi rad, da se bo nekega dne na Hrvaškem učilo, da nas je na naši poti v Evropsko unijo, kljub temu da smo izpolnjevali kriterije in standarde, ustavila Slovenija, ki smo jo imeli za prijatelja in naravnega zaveznika. Ravno tako ne bi rad niti, da bi si zapomnili, da v času krize Evropska unija ni znala prepoznati in na pravi način oblikovati svojega dolgoročnega interesa - da zajame celotno jugovzhodno Evropo," je poudaril Mesić.

Ponovil je, da si Hrvaška želi dobrih odnosov s Slovenijo in urejanja odprtih vprašanj na mednarodnem sodišču, obenem pa je izpostavil, da Hrvaška ne more sprejeti diktata ali izsiljevanja od nobene. Dodal je, da si želi rešitve, ki bo omogočala, da se državi znebita balasta, ki ju nepotrebno obremenjuje in grozi z "za-

STIPE MESIĆ

strupitvijo odnosov v takšni meri, da bo lahko imeli pogubne, dolgoročne posledice".

Hrvaški predsednik je še dejal, da Hrvaška sprejema in spoštuje vsako pomoč in roko ne glede na to, odkod prihaja. Kot je spomnil, do rešitve obmejnega spora ni prišlo ne ob posredovanju nekdanjega ameriškega obrambnega ministrstva Williama Perryja, ne s političnim dogovorom bivših premierov Ivice Račana in Janeza Drnovška, niti s strokovno komisijo. "Torej smo poskusili vse, kar smo lahko. Nič ni šlo. Preostaja nam le mednarodno so-

dišče," je vnovič dejal Mesić. "Ni Hrvaška ta, ki kogarkoli izsiljuje. Hrvaška ne beži od rešitve, utemeljene na mednarodnem pravu."

Mesić je dodal, da se glede meje v Piranskem zalivu brezpredmetno pogovarjati o pristopu na odprto morje. "O tem se Hrvaška in Slovenija nimata kaj pogovarjati, ker je to vprašanje urejeno s konvencijo Združenih narodov o pravu morja, ki velja tako za Hrvaško kot za Slovenijo." Dodal je, da ne ve, ali gre za vprašanje, ki je posledica nepoznavanja snovi, o kateri se govori, ali je zavedno vstavljena v igro".

"Če pa govorimo o teritorialnem morju, o tem, koliko teritorialnega morja mora imeti kakšna država, po vseh neuspelih poskusih, mora o tem odločiti le mednarodno sodišče na temelju mednarodnega prava," je še izjavil Mesić. Poveljnik posebnih enot hrvaškega notranjega ministrstva Zdravko Janjić pa je na novinarski konferenci pri kraju Papuča v Liki sicer potrdil le, da so na Velebitu, na približno 1400 metrov nadmorske višine, našli dele letala. Na novinarsko vprašanje, ali so našli tudi štiri potnike, ki so bili na krovu letala, je Janjić odgovoril, da "o tem zaenkrat ne more govoriti", je poročala hrvaška tiskovna agencija Hina.

HRVAŠKA - Letalo s štirimi potniki je izginilo v četrtek

Na Velebitu našli ostanke repa strmoglavljenega letala tipa cessna

ZAGREB - Posebne enote hrvaške policije so po šestih dneh našle ostanke repa letala tipa cessna, ki je strmoglavilo pri kraju Vaganj na severni strani Velebita, sta včeraj poročala Jutarnji in Večernji list na svojih spletnih straneh. Zadarska policija je kmalu zatem sporočila, da so našli tudi posmrtno ostanke, za katere domneva, da pripadajo štirimi potnikom, ki so bili na strmoglavljenem letalu.

Poveljnik posebnih enot hrvaškega notranjega ministrstva Zdravko Janjić pa je na novinarski konferenci pri kraju Papuča v Liki sicer potrdil le, da so na Velebitu, na približno 1400 metrov nadmorske višine, našli dele letala. Na novinarsko vprašanje, ali so našli tudi štiri potnike, ki so bili na krovu letala, je Janjić odgovoril, da "o tem zaenkrat ne more govoriti", je poročala hrvaška tiskovna agencija Hina.

Nesrečni konec potnikov so za spletno stran Jutarnje lista potrdili pripadniki hrvaške gorske reševalne službe, s katerimi so bili tudi svojci umrlih. Hrvaški mediji so poročali, da so bili v cessni dolgoletni piloti in letalski inštruktorji iz aerokluba Ban iz Sesvet pri Zagrebu, med katerimi je imel najmlajši 49, najstarejši pa 68 let. Letalo je bilo v lasti podjet-

Slovenski oktet se je poklonil Pavletu Kernjaku

CELOVEC - Na predvečer 110. obletnice rojstva tribuna slovenske narodne pesmi na Koroškem Pavleta Kernjaka se mu je v nedeljo nedeljo s pesmijo poklonil tudi Slovenski oktet iz Ljubljane. Na pokopališču v Šentilju pri Vrbi ob Vrbskem jezeru so se srečali člani starejše in nove generacije Slovenskega okteta in na grobu skladatelja zapeli dve pesmi ter na grob položili venec. Pred spominsko ploščo na steni stare farne cerkve v Šentilju pa so pevci zapeli še Kernjakovo pesem Mojcej, ki jo je prav Slovenski oktet ponesel po vsem svetu. (I.L.)

Celovec: požar v domu za azilante je bil podtahnjen

CELOVEC - Požar junija 2008 v celovškem domu za azilante je bil podtahnjen. To je rezultat izvedeniške analize sodišča, ki so jo te dni dali v javnost. Požar je dvignil veliko prahu, saj je v njem umrl 42-letni pribežnik iz Afrike, ki je v paniki skočil skozi okno in nato podlegel posledicam hudega padca. Celovška policija je do zadnjega trdila, da požar ni bil podtahnjen. (I.L.)

Kako postaneš bibliofil

SEŽANA - V Kosovelovi knjižnici pripravljajo jutri ob 18. uri srečanje in pogovor o tem, kako postaneš bibliofil. Gost večera bo Stelio Villani, rojen 1929. leta v Trstu, bivajoč v Milanu, začasno pa tudi v Kazljah pri Sežani. Z njim se bo o življenjski zgodbi bibliofila, bibliofiliji in zbirki slovenskega slovstva, ki jo gost podarja sežanski knjižnici, pogovarjala ravnateljica knjižnice Nadja Mislej Božič. Stelio Villani se 30 let ukvarja z bibliofilijo in je v raznih področjih zbral več kot pet tisoč knjig od 15. stoletja dalje. Jutri bodo tudi odprli razstavo dragocene bibliofilske zbirke, ki jo je postavila Martha Sotelo Bunjevac. V kulturnem programu pa bodo sodelovali Aleksij Pregarc in Trio Art, ki ga sestavljajo Tamara Ražem (klavir), Tamara Tretjak (flavta) in Branko Trifković (klarinet). (O.K.)

Droga preko Španije in kamore vse do FJK

NEAPELJ - Trgovci z mamili iz neapeljske četrti Scampia so pod nadzorom klanov Licciardi in Di Lauro prevažali drogo iz Južne Amerike preko Španije v Italijo. S kamoro je sodelovala sicilska mafija. Direkcija za boj proti mafiji iz Neaplja je včeraj izvedla 29 aretacij, drugih šest osumljenecv še iščejo. Med preiskavo, ki se je začela leta 2001, so zaplenili 700 kilogramov hašiša in 6 kilogramov kokaina. Mamila so bila namenjena v vsaj šest italijanskih dežel, tudi v FJK in Trst.

SLOVENSKA MANJŠINA - Priporočilo paritetnega odbora

Vidno dvojezičnost bi morali uveljaviti tudi v Špetru in Naborjetu

Predsednik Bojan Brezigar vsekakor pozitivno ocenil ukrepa predsednika deželne vlade

TRST - Nedavni ukrepi predsednika Dežele Renza Tonda o vidni dvojezičnosti predstavljajo dobro osnovo na poti izvajanja zaščitnega zakona. Tondo bo moral vsekakor pri svojih nadaljnjih korakih v odlok vključiti občini Naborjet in Špeter v videmski pokrajini ter odpraviti omejevalne ukrepe v tržaški in goriški občini, specifično v Trstu in Gorici. To je stališče paritetnega odbora za slovensko manjšino, ki je pooblastil predsednika Bojana Brezigarja, da poseže tako pri Tondou, kot pri občinah, ki so izostale iz seznama t.i. vidne dvojezičnosti.

Brezigar je na včerajšnji seji odbora pozitivno ocenil dejstvo, da je Tondo podpisal dva odloka o tem vprašanju. Glede vsebine je obžaloval, da so nekatere narodno mešane uprave izostale iz seznama in da je ponekod (v občinah Trst in Gorica) prišlo

Pessato, Mario Lavrenčič, Jole Namor, Livio Furlan, Giorgio Brandolin in Odorico Serena. Priporočilo izhaja iz ugotovitve, da pomenita Tondova odloka osnovo za izvajanje desetega člena zaščitnega zakona (javni napisi in toponimi). Predsednik deželnega odbora je dejansko upošteval predloge paritetnega odbora, a z dvema obžalovanjima vrednima izjemama. Prva zadeva Špeter, Naborjet in videmsko pokrajinsko upravo, druga pa izvajanje vidne dvojezičnosti v občinah Trst in Gorica.

Pokrajina Videm je na ozemlju, kjer živijo Slovenci, svoj čas postavila dvojezične cestne table, ponekod tudi v domačem beneškem narečju. Dvojezične table so postavili tudi na ozemlju špeterske občine, kjer je dvojezičnost določena v tamkajšnjem statutu. Slovenci živijo tudi v občini Naborjet, ki jo je predsednik Giorgio Napolitano vključil v seznam 32 občin, kjer se izvaja zaščitni zakon, ni je pa na seznamu vidne dvojezičnosti. V tem seznamu je Trbiž, zato je nerazumljivo, da je iz njega izpadel Naborjet, saj je to v nasprotju z obče priznano jezikovno homogenostjo Kanalske doline.

Občina Špeter je septembra leta 2007 pristala na vključitev v seznam vidne dvojezičnosti, potem pa si je premislila. Desno usmerjena občinska uprava je lanskega novembra poslala Deželi dopis, v katerem izraža nasprotovanje izvajanju vidne italijansko-slovenske dvojezičnosti. Ob tem dodaja, da je z denarjem iz zakona 482 (zaščita jezikovnih manjšin) postavila dvojezične cestne table.

Tudi Občina Naborjet-Ovčja vas pravi, da je že izvedla vrsto pobud za zaščito Slovencev, ne pristaja pa na izvajanje člena o vidni dvojezičnosti. V tej občini namreč, poleg Slovencev, živijo tudi pripadniki furlanske in nemške skupnosti, zato bi lahko takšna večjezičnost ustvarila zmedo.

Brezigar je včeraj kot priporočilo sprejel tudi stališče Damijana Paulina in Iva Jevnikarja, ki se tudi nanaša na vsebino Tondovih odlokov. Tudi Paulin in Jevnikar pozivata Brezigarja k ukrepanju za dopolnitev Tondovih odlokov. Predsednik paritetnega odbora je to obvezo sprejel, z izjemo kritik, ki sta jih omenjena člana odbora naslovila na predsednika deželne vlade.

S.T.

Paritetni odbor za slovensko manjšino je včeraj obravnaval Tondova odloka o izvajanju vidne dvojezičnosti

KROMA

PARITETNI ODBOR - Konvencija Sveta Evrope o varstvu manjšin Pri izvajanju zaščitnega zakona več senčnih, kot sončnih plati

Predsednik paritetnega odbora Bojan Brezigar

KROMA

je za slovenske šole (njene pristojnosti so sicer nedorečene), poddržavljenje špeterske dvojezične šole in deželni zakon za Slovence. Paritetni odbor navaja na koncu dejstvo, da so nekatere lokalne uprave na osnovi državnega zakona 482 postavile dvojezične cestne table in smerokaze.

Seznam neizpoljenih obvez je kar dolg. Paritetni odbor med drugim navaja pomanjkanje zbirnega besedila vseh zakonskih določil, ki zadevajo manjšino, pomanjkljivo pisanje imen in priimkov na dokumentih, rabo slovenskega jezika v javnih uravah, pomanjkljivo vidno dvojezičnost in neizpolnjene obveze za vračanje imovine. Nadalje (ne)priznanje Sindikata slovenske šole, volilno zakonodajo za državni parlament, pomanjkljiv organik za osebje slovenskih šol in ukrepi šolske ministrice Gelminijeve, ki ne priznavajo posebnih razmer slovenske šole.

Paritetni odbor spominja notranje ministrstvo tudi na neizpolnjene zakonske obveze glede ustanovitve slovenske sekcije v sklopu tržaškega glasbenega konservatorija Tartini. Problemi se pojavljajo s financiranjem manjšinskih kulturnih ustanov (vlada je sicer v zadnjih finančni odlok vključila dodatni milijon evrov za Slovence, ki še čaka na odobritev v parlamentu) in z napovedanim krčenjem državnih prispevkov SSG in Primorskemu dnevniku.

Paritetni odbor priporoča notranjemu ministrstvu, da v zvezi s to evropsko konvencijo prislusne tudi mnenju deželne šolske komisije, posvetovalne komisije FJK za Slovence (slednja še čaka na formalno namestitve) ter najbolj reprezentativnih manjšinskih organizacij.

S.T.

Predsednik Dežele Renzo Tondo

do omejevalnega tolmačenja predlogov paritetnega odbora. »Dekreta potrebujeta vsebinsko dopolnitev, ne morem pa obsoditi stališč predsednika FJK samo zato, ker je prislusnil stališčem in predlogom občinskih uprav,« je poudaril Brezigar, ki se je navezal na svojo župansko izkušnjo v Devinu-Nabrežini. Predsednik paritetnega odbora si zamišlja izvajanje zaščitnega zakona sporazumno z župani in z občinskimi upravami, ne proti njim.

Brezigar bo svoja prizadevanja usmerjal tudi na osnovi priporočila, ki so ga odboru predložili člani Livio Semolič, Stefano Pizzin, Maurizio

BENEČIJA - V nedeljo na Lesah v organizaciji KD Rečan

Rock koncert Hrupno srečanje z znanimi mladimi beneškimi skupinami

LESA - Kulturnemu društvu Rečan je beneška glasba zelo pri srcu, kar med drugim že dolgo dokazuje predsem z organizacijo Sejma beneške pesmi. Tokrat pa so se člani kulturnega društva odločili, da priredijo rock koncert, na katerem bodo svoje pesmi zapelje mlade beneške skupine.

Zanimiva prireditve, ki so jo organizatorji poimenovali Hrupno srečanje - rumoroso incontro di giovani band, bo v nedeljo ob 17.30 v telovadnici na Lesah. Nastopile bodo domačim gledalcem, ki se bodo verjetno množično udeležili koncerta, dobro znane skupine Dsl, Sons of a gun, Shape, Cu-

njari in BK Evolution. Skoraj vse so igrali med drugim tudi na zadnjem Sejmu beneške pesmi, ki je bil na sporedu konec novembra, skupina BK Evolution pa je pred kratkim izdala tudi novo zgoščenko KB Unplugged, ki je posvečena nepozabnemu Kekku Bergnachu. (NM)

Med nastopajočimi bo tudi skupina Sons of a gun, ki je med drugim nastopila tudi med lanskim prireditvami ob praznovanju sv. Ivana v Srednjem (na posnetku)

NM

Vsi modeli bazenov in whirlpoolov, bazenske strehe in dodatna oprema

www.bazenske-strehe.si

Sedaj je pravi čas za razmišljanje o bazenih. Da vas ne bo poletje prehitelo.

Bazeni

ROYAL DOLPHIN

www.bazeni.net

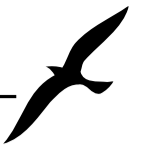
Tel. 00 3865 330 96 10

TITRO d.o.o. - Bilje 92c

Renče - Slovenija

PRIMER ENGLARO - Včeraj obducirali truplo v ponedeljek umrle pacientke po 17 letih kome

Eluano bodo pokopali v Paluzzi Napolitano: Potreben je razmislek

Parlament naj bi v kratkem odobril zakon o biološki oporoki - Jutri manifestacija Demokratske stranke

TELEVIZIJA Bolj kot Eluana, Federica!

V nepredstavljivem, nedostojnem ponedeljkovem televizijskem ženskem dvoboju med shirano, izmučeno, končno odrešeno Eluano in bujno raslo blondinko Federico je zmagala slednja. Njen odhod iz umetne hiše Velikega brata je zbral pred TV ekrani rekordnih 7 milijonov 900 tisoč gledalcev, skoraj dvakrat več (4 milijone 300 tisoč) od dokončnega odhoda Eluane Englaro s tega sveta, ki mu je vedno prisotni Bruno Vespa posvetil posebno izdajo svoje paradne oddaje od televizijskih vrat do vrat. Moška »žrtev« dvoboja je bil Enrico Mentana, založniški direktor Berlusconijevega Canale 5, ki mu ni uspelo prepričati založnika (in bogatih sponzorjev), da bi za en večer vendarle utišali kraval vse bolj razgaljenih mladcev in mladenk Velikega brata in se spoštljivo zazrli v misterij življenja in smrti.

Italijanske gledalce je bolj kot poslednja dilema in vse, kar se je ob njej humanega in nehumanega zgodilo, očitno zanimalo resničnostno aktualno vprašanje, ali bo Federica izključena iz najbolj gledane italijanske hiše, potem ko je pred dnevi zaluzičala kotarec v svojgradcu. Veliki brat je ves teden s TV vložki in reklamo umetno tempirali dogodek tako, da je ustvaril pričakovanje, ki ga je bilo treba potešiti. Še Orwell bi mu čestital.

Podobno, a z drugačnim, človeškim nabojem, je bilo - po drugi strani - pričakovano o razpletu življenjske zgodbe Eluane Englaro.

Nitki resničnega življenja in umetno ustvarjene radovednosti sta se v istem večeru pretrgali. In zgodilo se je, da so se preko TV ekrani iskrene solze pietete premešale z lažnim vzdihovanjem za izgubljenim televizijskim rajem.

Gledalci na Škornju so bolj verjeli slednjim. Kar sploh ne čudi. V družbi, ki poveljuje nališpano lepoto, silikonsko privlačnost in uspeh za vsako ceno, je bila živa Federica mnogo bolj resnična od krhke, poražene, že davnej mrtve Eluane.

M.K.

Posmrtne ostanke Eluane so včeraj iz videmskega zdravilišča La Quiete prepeljali v bližnjo bolnišnico Santa Maria della Misericordia za obdukcijo

ANSA

VIDEM, RIM - V videmski bolnišnici Santa Maria della Misericordia so včeraj popoldne obducirali truplo 38-letne Eluane Englaro, ki je umrla v ponedeljek ob 19.35 (in ne ob 20.10, kot so prvotno sporočili) po 17 letih vegetiranja v komi v bližnjem zdravilišču La Quiete. Tik pred tem je truplo obiskal njen oče Beppino Englaro. Iz Lecca, kjer živi, je prišel v prvih popoldanskih urah skupno z ženo Saturnio, ki je sicer hudo bolna.

Ob tem se je razvedelo, da bodo Eluano pokopali v Paluzzi v Karniji, od koder prihajajo Englarovi. Ležala bo v grobu ob svojem starem očetu Giobatti. Sicer pa jo bodo na očetovo željo poprej kremirali. Pogreb bo strogo zasebne narave, posmrtne ostanke pa bo blagoslovil krajevni župnik Tarcisio Puntel.

Včeraj je močno odjeknilo pričevanje televizijske novinarke RAI Marinelle Chirico iz Trsta, ki je v nedeljo kot družinska prijateljica lahko pogledala Eluano. »Videti jo na postelji je bilo pretresljivo. V primerjavi s slikami, ki jih vsi poznajo, je bila neprepoznavna,« je dejala. »Bila je popolnoma negibna, bolničarji pa so jo morali vsaki dve uri premeščati, da bi preprečili nastanek ran od ležanja. Ušesa so imela ranjena, saj ta del telesa ni bilo mogoče zaščititi,« je pristavila.

Kaže, da obdukcija ni ugotovila nobene anomalije pri smrti Eluane Englaro. Razvedelo pa se je, da je videmska zdravniška zbornica uvedla postopek proti zdravnikom, ki so sodelovali pri odklopu Eluane od naprav za umetno hranjenje. Kaže, da gre za dolžnostno preverjanje, ali so ravnali v skladu s kodeksom medicinske deontologije.

Polemike, ki so se v ponedeljek po Eluanini smrti izredno zaostrele, so se včeraj nekoliko pomirile. Predsednik republike Giorgio Napolitano je na včerajšnji slovesnosti ob dnevu spominjanja na žrtve fojb in eksodusa povabil vse k skupnemu razmisleku.

Državnemu poglavarju se je včeraj javno opravičil načelnik skupine Ljudstva svobode v senatu Maurizio Gasparri, ki je v ponedeljek zvečer Napolitano obtožil, čeprav ne poimensko, da je kriv za Eluanino smrt, ker ni hotel podpisati vladnega odloka proti prekinitvi umetnega hranjenja. »Nobenega nisem hotel žaliti, še najmanj predsednika republike, ki ga spoštujem, če pa sem ga žalil, se mu opravičujem,« je povedal v izjavi za tisk. Gasparrija je med drugimi že v ponedeljek ošvrknil njegov donedavni strankarski vodja, sedanjí predsednik poslanske zbornice Gian-

franco Fini, ki je dejal, da bi se moral Gasparri naučiti, kako se drži jezik za zobmi.

Medtem je senat umaknil iz obravnave zakonski osnutek proti prekinitvi umetnega hranjenja bolnikov, ki niso v stanju skrbeti zase. Na predlog desne sredine pa je odobril resolucijo s podobno vsebino. V tistem delu, ki govori proti prekinitvi umetnega hranjenja, so jo poleg senatorjev desne sredine podprli tudi štirje predstavniki Demokratske stranke (Rutelli, D'Ubaldo, Baio in Gustavino). Senat se je s tem tudi obvezal, da bo v roku dveh tednov začel obravnavati na plenarnih zasedanjih zakonski predlog o biološki oporoki, ki naj bi spoštoval nakazano načelo.

Sicer pa se včeraj polemike niso povsem polegale. Razni predstavniki Vatikana oz. Katoliške cerkve so ponovili, da Eluana ni umrla, pač pa je bila umorjena. Beneški župan Massimo Cacciari je ob tem vzkipel. »Kdor to trdi, ni šakal, ampak je preprosto neumen,« je dejal.

Jutri pa bo Demokratska stranka priredila v Rimu manifestacijo v obrambo ustave in proti napadom na predsednika republike. Manifestacija bo na Trgu Santi Apostoli s začetkom ob 18. uri, na njej pa bo govoril bivši predsednik Oscar Luigi Scalfaro.

Časnikar Enrico Mentana prelomil z Mediasetom

RIM - Televizijski časnikar in voditelj Enrico Mentana ne bo več delal na televizijskih mrežah Berlusconijevega Mediaseta. Do preloma je prišlo v ponedeljek, ko je Mentana brez uspeha predlagal, da bi mreža Canale 5 posvetila izredno oddajo Matrixa smrti Eluane Englaro. Toda vodstvo mreže je predlog odbilo in raje poslalo v eter Velikega brata, kot pišemo na drugem mestu. Zaradi tega je Mentana odstopil kot založniški direktor mreže Canale 5, vodstvo mreže pa je njegov odstop sprejelo. Časnikarji televizijskega dnevnika TG5 in televizijskih novic Videonews so v znak solidarnosti z Mentano soglasno oklicali stavko za torek, 17. t. m.

Istat beleži hud padec industrijske proizvodnje

RIM - Proizvodnja italijanske industrije je v lanskem decembru padla za 12,2 odstotka v primerjavi z decembrom leta 2007, v primerjavi z lanskim novembrom pa za 2,5 odstotka. To ugotavlja italijanski statistični zavod Istat, ki tudi opozarja, da je bila celotna lanska italijanska industrijska proizvodnja v primerjavi z letom 2007 nižja za 4,3 odstotka, kar predstavlja največji padec od leta 1991. Še posebej trpi avtomobilska industrija, ki je v lanskem decembru v primerjavi z decembrom leta 2007 zabeležila kar 48,9-odstotni padec. V lanskem letu pa se je proizvodnja avtomobilov v primerjavi z letom 2007 znižala za dobrih 18 odstotkov. Črnogled so tudi napovedi Zveze italijanskih industrialcev Confindustrie: njen študijski center namreč opozarja, da zaradi krize in padca industrijske proizvodnje utegne italijanski bruto domači proizvod v letošnjem letu pasti tudi za 2,5 odstotka.

Romunija: italijanska vlada poziva k ksenofobiji

BUKAREŠTA - Romunski zunanji minister Cristian Diaconescu je v izjavi za romunski državni radio obžaloval, da nekateri predstavniki italijanske vlade pozivajo k ksenofobiji. Obsodil je kazniva dejanja, ki so jih v Italiji zagrešili njegovi sodržavljani, istočasno pa tudi tiste italijanske politike, ki krivdo posameznikov zvrčajo na ves romunski narod. »Tako obnašanje ni evropsko,« je podčrtal Diaconescu in obžaloval, da skupina kriminalcev škodi ugledu Romunije v svetu.

KITAJSKA - Priznanje prejel tudi v Benetkah Častno meščanstvo Rima dalajlami razburilo Peking

PEKING - Potem ko je tibetanski duhovni voditelj dalajlama v ponedeljek postal častni meščan Rima, so oblasti v Pekingu včeraj opozorile, da utegne odločitev rimske občine škoditi odnosom med Kitajsko in Italijo. Italijanska vlada je medtem včeraj potrdila svojo »močno podporo« politiki ene Kitajske.

»Izražamo močno nezadovoljstvo in ostro nasprotovanje ... Upamo, da bo italijanska stran pomisleke Kitajske vzela resno in nemudoma sprejela učinkovite ukrepe za odpravo negativnih posledic ter zaščito dobrega razvoja dvostranskih odnosov,« je sporočila tiskovna predstavnica kitajskega zunanjega ministrstva Jiang Yu.

Kakšne ukrepe točno Kitajska pričakuje od Italije, Jiangova ni pojasnila, so pa na italijanskem zunanjem ministrstvu že potrdili »močno podporo italijanske vlade politiki ene Kitajske« ter pojasnili, da delujejo mestne oblasti neodvisno od vlade. »Italijanska mesta so avtonomna in sprejemajo

odločitve povsem neodvisno od vlade,« so sporočili z ministrstva. Dalajlama je v ponedeljek prejel častno meščanstvo Rimav znak priznanja za nenasilno delovanje za neodvisnost Tibeta in za spoštovanje človekovih pravic. Podobno priznanje je včeraj prejel v Benetkah. Tibetanski duhovni voditelj pa je včeraj v Baden Badnu v Nemčiji pred približno 600 povabljenimi gosti prejel tudi prestižno nemško medijsko nagrado, ki jo od leta 1992 podeljujejo osebam, ki so pomembno vplivale na družbeno in politično življenje.

DALAJLAMA
TENZIN GYATSO

ANSA

OBLETNICA - 11. februarja 1929 podpisali lateranske sporazume Razstava, simpozij in koncert ob 80-letnici ustanovitve Vatikana

VATIKAN - Danes bo minilo 80 let od podpisa lateranskih sporazumov med Svetim sedežem in Italijo, na podlagi katerega je 11. februarja leta 1929 nastala Vatikanska mestna država. Sveti sedež je ob tej priložnosti pripravil različne slovesnosti, med drugim razstavo o Vatikanu, znanstveni simpozij in koncert irskih glasbenikov.

Sporazumi, ki sta jih podpisala fašistični diktator Benito Mussolini in državni tajnik tedanjega papeža Pija IX. Pietro Gasparri, so med drugim določili ozemeljsko neodvisnost vatikanske države, priznavali popolno suverenost Svetega sedeža nad 23 objekti znotraj Rima in pet zunaj njega ter opredeljevali odnose med vlado in Cerkvijo v Italiji. Prav tako so sporazumi Svetemu sedežu zagotovili odškodnino za izgubo papeške države leta 1870, ko je zaradi oblikovanja združenega kraljestva Italije prišlo do njene ukinitve, ter dobavo vode in elektrike.

Z ustanovitvijo Vatikana, ki je ta-

ko postal subjekt mednarodnega prava, sta Sveti sedež in Italija dokončno zgladila spor, znan kot "rimsko vprašanje", ki je nastal zaradi ukinitve papeške države. Po podpisu sporazumov je papež Pij XI. dejal, da je sklenjeni dogovor "Italijo vrnil Bogu, Boga pa Italijanom".

Kot je konec konec januarja napovedal predsednik uprave Vatikana, kardinal Giovanni Lajolo, bo Vatikan obletnico svoje ustanovitve obeležil s tremi osrednjimi dogodki. Danes bodo v levem krilu kolonade na Trgu sv. Petra odprli razstavo, ki bo prikazovala nastanek vatikanske države in njeno spreminjanje skozi čas. Razstava, na kateri bodo na ogled tudi lateranski sporazumi v izvirniku, bo odprta do 10. maja.

Od jutri do sobote bo v lateranski palači, kjer so bili podpisani lateranski sporazumi, in v novi sinodalni dvorani v Vatikanu potekal simpozij z naslovom Majhno ozemlje z velikim poslanstvom. Udeležence bo ob koncu simpozija sprejel tudi papež Benedikt

XVI. Tretji večji dogodek, s katerim bo Vatikan obeležil obletnico ustanovitve, bo koncert v dvorani Pavla VI., na katerem bosta danes stolni zbor iz Dublina in orkester irske RTV izvedla Hendlov oratorij Mesija. Koncerta se bo udeležil tudi Benedikt XVI.

18. februarja, na dan 25. obletnice spremembe konkordata, po katerem je leta 1984 katoliška vera prenehala biti državna, kot je to določal prvi dogovor, sklenjen leta 1929, se bodo predstavniki Vatikana na italijanskem veleposlaništvu pri Svetem sedežu sestali z visokimi političnimi predstavniki Italije. Slovesnosti naj bi se udeležil italijanski predsednik Giorgio Napolitano, premier Silvio Berlusconi in papežev državni tajnik Tarcisio Bertone. Kot je v uvodniku v vatikanskem poluradnem glasilu L'Osservatore Romano zapisal urednik časopisa Giovanni Maria Vian, so odnosi med Italijo in Vatikanom danes "odlični" ter bi jih lahko imeli za vzor. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

10. FEBRUAR - Svečanost na Kvirinalu ob prisotnosti predsednika republike

Napolitano: Italija ne pozablja na krivice, prizadejane Slovincem

Ne more pa pozabiti na trpljenje Italijanov - Spomin na izkušnjo fašizma - Pozitivno o Türkovem pojasnilu

Italija ne pozablja na krivice, ki jih je pod fašizmom in med drugo svetovno vojno utrpela slovenska manjšina, prav tako pa ne more pozabiti trpljenja, ki so ga utrpeli Italijani brez vsake krivde. Tako je na svečanosti ob dnevu spominjanja na fojbe in eksodus, ki je potekala včeraj na rimskem Kvirinalu, dejal predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je podelil spominske kolajne svojim 34 žrtev povojnih pobojev.

Na slovesnosti, ki so ji med drugimi prisostvovali predsednika senata in poslanske zbornice Renato Schifani in Gianfranco Fini, predstavniki ezulskih združenj in tudi tržaški župan Roberto Dipiazza, je Napolitano poudaril, da ni razlogov za polemike proti Italiji, ki se je vrnila k demokratičnemu življenju tudi zahvaljujoč se pogumu in žrtvi članov protifašističnega odporniškega gibanja in ki želi živeti v miru in sodelovati z novonastalimi demokratičnimi državami na njenih mejah. Dan spominjanja je namreč odgovor na zahtevo po človeškem in institucionalnem priznanju, na katerega se je čakalo predolgo, to pa nima nič z zgodovinskim revizionizmom, revanšizmom in nacionalizmom: »Spomin, ki ga negujemo, je predvsem spomin na trdo izkušnjo fašizma in zgodovinskih odgovornosti fašističnega režima ter njegovih napadalnih in vojnih pustolovčin.« je opozoril Napolitano in pri tem omenil enajsti člen ustave, ki zavrača vojno.

»Ne pozabljam in brišemo ničesar: ni trpljenja, ki je bilo prizadejano slovenski manjšini v letih fašizma in vojne. Seveda pa ne moremo pozabiti trpljenja, do grozljive smrti, ki je bilo prizadejano Italijanom, ki so bili popolnoma brez vsake krivde. In ne moremo ne čutiti bližine s tistimi, ki so vsekakor trpeli izkoreninjenost, kar je prav, da se popravi z objektivnim zgodovinskim pregledom in z ovrednotenjem kulturnih identitet, jezikov in tradicij, ki jih ni mogoče izbrisati. Nobene identitete ni mogoče žrtvovati ali držati na obrobju združene Evrope, ki želimo, da raste tudi skupaj z demokratično Slovenijo in Hrvasko.« je dejal Napolitano, katerega veselijo pojasnila slovenskega predsednika Danila Türka. Nove generacije ne smejo dopustiti, da na prijateljstvo med državama vplivajo krivde in delitve preteklosti, je prepričan Napolitano, ampak morajo delati za resnico in pravico v duhu miru in evropske integracije, pri čemer naj počastijo spomin na žrtve in bolečino preživelih s pogledom v prihodnost.

Predsednik države
Napolitano

ANSA

Ettore Rosato (DS): Ezulom je treba zagotoviti konkretno odškodnino

»Še dolga je pot do tega, da bo tragedija fojb in ezulskega eksodusa dokončno prišla v zgodovinsko in moralno zavest italijanske države.« To je poudaril včeraj poslanec Demokratske stranke in član odbora za varnost republike Copasir Ettore Rosato v okviru komemoracij ob dnevu spominjanja. Komemoracije so zelo pomembne, toda italijanski mediji bi morali uporabljati italijanska imena za kraje v Istri in v Dalmaciji, v katerih so živeli ezuli, je povedal in dodal, da jim je treba tudi zagotoviti konkretno odškodnino oz. vrnitev imovine.

Pobude Občine Devin-Nabrežina ob dnevu spominjanja

Devinsko-nabrežinska občinska uprava bo komemoracijo ob dnevu spominjanja priredila v nedeljo, 15. februarja. Ob 11. uri bo v Naselju sv. Mavra maša v cerkvi sv. Frančiška. Ob 16.30 bodo v Ribiškem naselju položili venec ob spomeniku Istria nobilissima, ob 17. uri pa bo v župnijski dvorani predstavitev in predvajanje zgodovinskih filmskih posnetkov.

LJUBLJANA - Po nemški izdaji iz leta 2007

Včeraj v slovenščini izšel zbornik Fojbe. Primer psihopatološke recepcije zgodovine

V Sloveniji je na dan, ko se v Italiji obeležuje dan spomina na fojbe, izšel zbornik, ki poskuša pri predstavitvi dogodkov, povezanih s fojbami, preseči dosedanje enostransko zgodovino. Na tem področju in njegove nacionalne okvire, so na predstavitvi povedali avtorji. Zbornik je plod sodelovanja zgodovinarjev, filozofov in psihoanalitikov. Zbornik Fojbe. Primer psihopatološke recepcije zgodovine, ki je leta 2007 že izšel v Nemčiji, prinaša besedila strokovnjakov s področij zgodovine, filozofije in psihoanalize, ki delujejo v slovenskem in italijanskem prostoru. S tovrstno sestavo so po besedah ene od urednic, italijanske zgodovinarke Luise Accati, poskušali preseči nacionalistične okvire in občutke, ki preprečujejo »hladno preučevanje« dogodkov, ki je v resnici potrebno.

Kot v uvodni besedi pojasnjuje druga urednica, psihoanalitičarka Renate Cogoy, so se pod imenom fojbe v zgodovino zapisali dogodki proti kon-

cu druge svetovne vojne, ki so se zgodili v severovzhodnem mejnem področju Italije, v Sloveniji in na Hrvaškem. Takrat je prišlo do pobojev tudi civilnega prebivalstva, katerih trupa so nato odstranili v skalnata kraška brezna, imenovana fojbe.

Eden izmed avtorjev, slovenski filozof in sociolog Igor Pribac, je včeraj pojasnil, da knjiga ne prinaša novih zgodovinskih spoznanj glede teh dogodkov, temveč je oblikovana v zvezi z usodo teh dejstev v Sloveniji, Italiji ter evropski javnosti. Avtorji knjige so si za najpomembnejši cilj postavili izzeti zgodovino manipulaciji politike in okrepiti glasove, »ki v medsebojnem prepoznavanju odgovornosti in vpletenosti vidijo pot in izhod, ki vodi k mirnemu sožitju«, je dejala Accatijeva. Ob tem je kot zgled odgovornega in resnicoljubnega odnosa do zgodovine, ki se loči od manipulativnega, izpostavila nedavno potezo nemške kanclerke Angela Merkel, ki je papeža Benedikta XVI. s pozivom, naj se jasno iz-

jasni glede zanikanja holokavsta s strani britanskega škofa, opozorila, naj ne podcenjuje pomembnosti in odgovornosti glede zavajanja v zvezi z zgodovino.

Še ena avtorica, zgodovinarica Marta Verginella, je pojasnila, da je knjiga nastala predvsem ob burnih odzivih na italijanski film Srce v breznu. Članki v zborniku na film gledajo kot na poljudno predstavitev polpretekle zgodovine, ki s svojim pomenstavljanjem in enostransko opozarja na nevarne posledice instrumentalne politične rabe zgodovine.

Pri ustvarjanju zbornika, ki je izšla kot 150. knjige zbirke Krt založbe Krtina, so poleg omenjenih sodelovali še psihoanalitik Pavel Fonda, filozof Giovanni Leghissa in zgodovinar Giacomo Todescini. Verginella je dodala, da si prizadevajo, da bi knjiga izšla tudi v Italiji, pri čemer eno izmed težav predstavlja tudi interdisciplinarnost knjige. (STA)

10. FEBRUAR - Osrednja komemoracija na bazovski fojbi

Spomin v znamenju sprave in miru

Škof Ravignani: Take tragedije se ne smejo nikdar več ponoviti - Podelili kolajne svojim žrtev fojb - Razstava v deželnem svetu - Unije Istranov v Rodiku včeraj ni bilo

Polaganje vencev k spomeniku na bazovski fojbi

KROMA

»Obvezen je spomin na te tragične dogodke, ki morajo biti v opomin, da se take tragedije ne smejo nikdar več ponoviti. Ta spomin ne sme nikdar zbledeti, ker je treba štiti človeško dostojanstvo, prihodnost pa mora biti v imenu resnice in pravičnosti v znamenju sprave in miru.« To je poudaril tržaški škof Evgen Ravignani med pridigo na bazovski fojbi, kjer je bila včeraj dopolna glavna komemoracija ob dnevu spominjanja. To je bil vrhunec pobud, ki jih je ob 10. februarju priredil odbor za žrtve fojb v sodelovanju z občinsko in pokrajinsko upravo. Prireditve so se začele v ponedeljek, ko so predstavniki Unije Istranov in Lega Nazionale položili vence na Griču sv. Justa in na Trgu Rosmini.

Svečanosti na bazovski fojbi so se med ostalimi udeležili podtajnik na ministrstvu za okolje Roberto Menia, pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, deželna odbornica Alessia Rosolen, predsednik občinskega sveta Sergio Pacor in župani okoliških občin oz. njihovi predstavniki, prefekt Giovanni Balsamo in kvestor Francesco Zonno. Po dvigu italijanske zastave

in izvajanju italijanske himne prek zvočnikov (v začetku so zadonele note pesmi Le ragazze di Trieste) so položili vence na spomenik. Sledili so maša, branje molitve za žrtve fojb in branje nekaterih poezij, ki so bile občuteno recitirane. Predsednik odbora žrtev fojb Paolo Sardos Albertini je posvetil komemoracijo 29-letnemu Dariu Pitaccu. »Ta je leta 1945 v Trstu praznoval prihod Italije, pa so ga titovci odpeljali neznan kam in se je za njim izgubila vsaka sled,« je povedal. Njegovi sestri so na prefekturi podelili kolajno.

Popoldne so v deželnem svetu predstavili knjigo Luigina Vadorja ob 50. obletnici nastanitve istrskih ezulov v kraju San Quirino blizu Pordenona in odprli temu posvečeno fotografsko razstavo. V gledališču Verdi je bil koncert, ki ga je priredila zveza ezulskih združenj in sta ga izvedla orkester in zbor gledališča Verdi. Predsednik republike Giorgio Napolitano je na kvirinalu podelil 34 kolajn sorodnikom žrtev fojb, dodatnih deset kolajn pa so podelili na tržaški prefekturi. Sinoči je bila nazadnje na bazovski fojbi baklada, ki je jo priredila sku-

pina mladih NZ Azione giovani.

V Rodiku, kjer je predsednik predstavnika Unije Istranov Massimiliano Lacota 10. februarja lani priredil ezulsko komemoracijo (hotel je položiti venec k breznu, v katerem naj bi končalo 97 finančnih stražnikov, ki so jih v maju leta 1945 odpeljale jugoslovanske čete) in dobil tudi slano globbo, pa se tokrat s to stranjo meje ni pojavil nihče. Lacota je bil sicer napovedal, da bo ezulska organizacija »tudi letos obiskala fojbo čez mejo«. Izrazil je upanje, da tokrat ne bo problemov in s tem v zvezi razodel, da je tudi pisal slovenskemu predsedniku Danilu Türku in premieru Borutu Pahorju. Toda vaščani so ga pri vходу v opuščeni rudniški rov (v katerem naj bi bili zaprti financarji), več ur čakali zaman. Ko bi Lacota prišel v Rodik, bi vsekakor težko nadaljeval. Domačini, s katerimi je bil tudi poslanec v Državnem zboru Srečko Prijatelj, so namreč na cesto postavili barikade in je bil zato vhod v vas onemogočen, območje pred jamo pa so celo polili z gnojnico. Kaže, da bo delegacija ezulov šla v Rodik konec meseca.

A.G.

OBČINA TRST - Zdravstveni okraj na Opčinah in vojašnica pri Banih

Občinski proračun 2009: »pozabljenosti« mestne uprave

Celo vrsto posegov na Vzhodnem in Zahodnem Krasu preložili na prihodnja leta

Tržaški občinski odbor župana Roberta Dipiazzę je 14. oktobra 2002 odobrili odlok št. 613 z naslovom Triletni program del 2003-2005. V njem je na strani 9 četrtega svežnja dokumentov napovedana »gradnja jasli in otroškega vrtca v Bazovici z značilnostmi bioarhitekture«. Pomembno javno delo na Vzhodnem Krasu, za katero je dala pobudo že prejšnja Illyjeva levosredinska uprava, je bilo vključeno v časovno razpredelnico leta 2003, predvideni strošek je znašal 2 milijona 325 tisoč evrov.

Rečeno - storjeno? Kje pa! Minilo je dobrih šest let, 19. januarja letos je Dipiazzi zvesti odbor odobrili odlok o občinskem proračunu za leto 2009 in triletni program javnih del 2009-2011, v katerem se je (na strani 221) spet našla znana postavka »gradnja jasli in otroškega vrtca v Bazovici z značilnostmi bioarhitekture«. A v najnovijem dokumentu je »zdržnila« v leto 2011 (!), predvideni strošek pa je nekoliko »shušal«: milijon 900 tisoč evrov.

V najnovijem programu je tudi predvideno, koliko časa bo potrebno za načrtovanje in gradnjo. Nova, prepotrebna struktura bo zgrajena v 56 mesecih. Pomeni, da bo - če bo šlo od letos dalje vse v najboljšem redu, brez zastojev in novih zamikov - dokončana v drugi polovici leta 2014. To je več kot 11 let po prvotnem načrtu.

Primer novih jasli in vrtca v Bazovici ni osamljen primer. Ko je prišel v preteklih tednih občinski odbornik za finance Giovanni Battista Ravidą predstaviti občinski proračun na seji zahodnokraškega in vzhodnokraškega rajonskega sveta, so ga svetniki leve sredine opozorili na številne druge že pred leti predvidene posege, ki jih je mestna uprava že večkrat preložila iz leta v leto. Občinski odbor ni prisluhnil zahtevam, ki sta jih oba sosveta posredovala že lansko jesen, zato ni čudno, da sta oba rajonska sveta izrekli negativno mnenje o proračunu.

Ob razpravah smo objavili seznam javnih del, ki jih namerava Dipiazzi uprava opraviti na ozemlju obeh rajonov v letošnjem letu. V priloženi tabeli so omenjeni še posegi, predvideni na Vzhodnem in Zahodnem Krasu v letih 2010 in 2011 ter dela na slovenskih šolah v drugih predelih tržaške občine (v triletnem 2009-2011) in pomembna gradnja čistilne naprave v Barkovljah (2009).

Med posegi na šolskih poslopih je za letošnje leto predvidena le obnova stavbe slovenske osnovne šole Ivana Grbca in italijanske osnovne šole De Marchi v Škednju. Preostali štiri posegi na šolah Finžgar (Barkovlje), Gregorič-Štepančič (Sv. Ana), Levstik (Prosek) in Kosovel (Opčine) so bili preloženi na prihodnje leto. Za poslopje osnovne šole Marice Gregorič-Štepančič in otroškega vrtca Jakoba Ukmarja v Ul. Fianona je postal zamik prava stalnica. Ta postavka je bila vključena že v proračun za leto 2003 (sicer z malce popačenim imenom »Gregoric e Stepan«). Odtlej jo je Dipiazzi le prelagnal, iz česar gre sklepati, da šolskega poslopja pri Sv. Ani ne namerava obnoviti, čeprav je v njem domicil mednarodno zaščitene slovenske šole.

V 285 strani obsežnem programskem poročilu, priloženem letošnjemu proračunu, je prisotnosti slovenske manjšine namenjenih le nekaj vrstic, in še to zelo posredno. Tako so med »strateškimi osmi delovanja županovega kabineta« omenjene »pobude za povečanje priljubljenosti, ki jih ponuja širitev Evropske unije proti vzhodu, da bi mesto Trst postalo glavno mesto tega razširjenega območja«. V službe splošnega tajništva je vključena »prevajalska služba za prevajanje aktov tudi novinarskega značaja in prevajanje na rajonskih sejah za izvajanje določil zakona št. 38/2001«. Med dejavnostmi prevajalske službe pa je »posebna pozornost namenjena občanom slovenskega jezika v okviru izvajanja določil zakona št. 38/2001 o zaščiti slovenske manjšine.« Prevajalski urad nadalje, »s posebno pozornostjo do slovenskega jezika« omogoča »interakci-

»Fata morgana«: načrt novih jasli in otroškega vrtca v Bazovici

jo med ustanovo in subjekti jezika, ki je drugačen od italijanskega.«

In to je tudi vse.

V proračunu in v priloženem triletnem načrtu javni del pa še marsikaj manjka. Na zadnji strani vzhodnokraškega rajonskega sveta so svetniki opozorili odbornika Ravidą na gradnjo sedeža novega socio-zdravstvenega okraja. Sosvet jo je vključil med prioriteta dela, Dipiazzi odbor je sploh ni vzel v poštev.

Delo je bilo vključeno že v triletni načrt 2003-2005. Predvideni strošek je znašal 980 tisoč evrov, predvideni začetek del leta 2005. V načrtu je bilo omejenjo tudi, koliko časa bi morala gradnja trajati: 52 mesecev. Ko bi začeli takrat graditi novo prepotrebno strukturo, bi jo to pomlad že dokončali.

Načrt pa je splaval po vodi: sedeža novega socio-zdravstvenega okraja ni in ga tudi še dolgo ne bo, saj ga je mestna uprava kratko malo izbrisala iz seznama javnih del.

Na neprijetnem »seznamu izbrisanih« se je znašla tudi nekdanja vojašnica pri Banih. Občinska uprava je leta 2003 obljubljala njeno prenos. V načrtu del je predvidela dva izdatna posega: leta 2004 v višini 6 milijonov 456 tisoč evrov, leto kasneje pa v višini treh milijonov 98 tisoč 800 evrov. Skupno več kot 9 milijonov evrov in pol. Šest let pozneje so Dipiazzi in njegovi vojašnico pri Banih črtali iz proračuna.

OKOLJE - Energetsko varčevanje

V petek pobuda Osvetlim se manj

Tržaška občinska uprava podpira energetsko varčevanje in bo zato tudi letos sodelovala pri pobudi Osvetlim se manj (M'illumino di meno) radijske oddaje Caterpillar, ki bo 13. februarja ob obletnici vstopa v veljavo Kjotskega sporazuma v okviru mednarodnega dneva energetskega varčevanja. Kjotski sporazum je namenjen državam, medtem ko je pobuda Osvetlim se manj namenjena občanom, ki lahko z vsakdanjimi posegi prispevajo k omejitvi onesnaženja.

Občinska uprava bo v ta namen ta petek ugasnila javno razsvetlavo na Velikem trgu od 18. do 19. ure, je povedal včeraj na predstavniški tiskovni konferenci pristojni občinski odbornik Paolo Rovis. Namen pobude je po eni strani spodbujati državljane k energetskemu varčevanju in omejevanju onesnaževanja z drobnimi vsakdanjimi posegi. Med te spadajo npr. ugašanje nepotrebnih luči, izklop stand baya pri elektronskih napravah, odstranjeva-

Ena od postavk iz proračuna 2003 pa je bila na Vzhodnem Krasu vendarle imenitno izvedena: poseg na bazovskem šohtu. Takrat predvidenim 362 tisoč evrov se je leto kasneje »prijudil« državni prispevek, ki ga je od desnosredinske vlade »preposilil« poslanec Menia. Z nekaj več kot 800 tisoč evri

je bilo delo na zemljišču borštanske srenje zgledno opravljeno ...

Tako se pač zgodi, ko obstaja politična volja (fojba), ali pa ko politične volje ni (vojašnica pri Banih, socio-zdravstveni okraj na Opčinah, jasli v Bazovici, osnovna šola pri Sv. Ani ...).

M.K.

Javna dela v triletnem 2009-2011

Delo	Leto	Strošek
Škedenj: obnova OŠ Grbec	2009	1.800.000
Barkovlje: obnova OŠ Finžgar	2010	1.510.000
Sv. Ana: OŠ Gregorič-Štepančič	2010	1.550.000
Prosek: obnova SŠ Levstik	2010	800.000
Opčine: obnova SŠ Kosovel	2010	3.000.000
Bazovica: nove jasli in vrtec	2011	1.900.000
Križ: kanalizacija	2010	2.220.800
Opčine: kanalizacija (2.del)	2010	800.000
Opčine: kanalizacija (3.del)	2011	800.000
Barkovlje: čistilna naprava	2009	5.000.000
Opčine: Trg Škavenca	2010	35.000
Pešpot Kontovel-Križ	2010	250.000
Vejna: razgledni stolp	2010	200.000
Škedenj: obnova pokopališča	2010	630.000
Barkovlje: obnova pokopališča	2010	630.000
Prosek: širitev pokopališča	2011	800.000
Opčine: obnova pokopališča	2011	290.000
Vaška pokopališča: ureditev	2010	150.000

PROTI MAZAČEM

Igor Gabrovec pri načelniku tržaškega Digosa

Nedavni mazaški podvigi neofašističnih skrajnežev, ki so mesto posejali z žaljivimi napisi in nacifašističnimi simboli, zaskrbljajo javnost in širijo občutke nemoči in nevarnosti. O tem se je deželni svetnik SSK Igor Gabrovec včeraj pogovarjal z načelnikom tržaškega policijskega oddelka Digos Luco Caroccijem. Gabrovec je Carocciju izpostavil začudenje ob dejstvu, da ostajajo skrajneži skoraj vedno neznan. »Mazaške akcije so po kraških vaseh žal že prava stalnica, o čemer pričajo vedno na novo pomazani smerokazi in oskrunjeni spomeniki padlim, v zadnjih dneh pa so bili ponovno pod udarom tudi sedeži slovenskih ustanov, kot je Dijaški dom Srečka Kosovele,« piše v tiskovnem sporočilu deželnega svetnika SSK.

Načelnik Digosa Carocci je zagotovil, da so policijske sile občutno povečale nadzor nad teritorijem, s posebno pozornostjo do objektov, ki so tarča mazaških podvigov. Pri tem je posebej izpostavil sodelovanje domačinov, saj vsaka informacija o sumljivih premikih, zlasti v nočnih urah, lahko pripomore k izsleditvi vandalov.

Damianiju v spomin

V dvorani krožka Generali (Trg Duca degli Abruzzi 2) se bodo danes spomnili nekdanjega tržaškega podžupana Roberta Damianija, ki je umrl pred natanko enim letom. Na pobudo Skupine-Gruppo 85 se mu bodo poklonili Cristina Benussi, Claudio Grisancich, Marko Kravos, Ace Mermolja, Claudio H. Martelli, Boris Pangeric in Patrizia Vascotto. Pričetek ob 17.30.

Vabilo Kmečke zveze

V razstveni dvorani ZKB na Opčinah bo danes ob 20. uri zasedal glavni svet Kmečke zveze. Na dnevnem redu bo tudi sprejem glavnih smernic delovanja v letu 2009 in sklic občnega zbor.

Najlepše bo prvimi!

V društvu Škamperle pri Sv. Ivanu (na Stadionu 1.maj, Vrdska cesta 7) pripravljajo enkrat mesečno pravilčno delavnico, na kateri bodo otroci iz vrtca in prvega razreda osnovne šole poslušali pravljico v družbi Petre Furlan in na podlagi poslušane pripravili svoj tekst ali izdelke. Prvo srečanje bo jutri od 16.15 do 17.30, ko bodo otroci prisluhnili Veliki dirki Ferija Lainščka in nato izdelali lutke. Zato naj otroci obvezno prinesejo s seboj staro (tudi preluknjano) bombažno nogavico in 2 evra (za kritje dodatnih stroškov), da bo volk sit in koza cela!

Petra Furlan študira na Pedagoški fakulteti v Kopru in je pri nas poznana po delavnicah, ki jih je uspešno vodila v poletnem centru pri Boru, trenutno pa v Trebčah in Gročani, sicer pa deluje po različnih šolah in vrtcih po Sloveniji.

Danes film Rabsodba

Kinematografski krožek Lumiere prireja danes filmski večer, na katerem bodo predvajali film Rabsodba, ki ga je leta 1982 posnel Sidney Lumet. Pričetek ob 20. uri v društvu Ivan Grbec (Škedenjska ulica 124).

Biagio Antonacci - še nekaj prostih mest

V gledališču Rossetti bo jutri nastopil italijanski kantavtor Biagio Antonacci. Njegov niz koncertov Il cielo ha una porta sola je bil po vsej Italiji razprodan, za jutrišnji »intimistični« koncert (pričetek ob 21. uri) pa je še nekaj prostih mest.

40 let za kulturno promocijo Trsta

Krožek Che Guevara je štirideset let aktiven na področju kulturne promocije Trsta. Na današnjem srečanju v dvorani Tessorio (Trg Oberdan 5) bodo o svojih predsedniških izkušnjah spregovorili Margherita Hack, Riccardo Luccio in Franco Panizon, predvajali pa bodo tudi zadnji intervju z ustanoviteljem krožka Vittoriam Vidalijem. Pričetek ob 17.30.

Rachel Trezise v Trstu

Mlada valižanska pisateljica Rachel Trezise se bo jutri srečala s tržaškimi občinstvom in predstavila zbirko Giostre, puzzle e altre storie, ki je pravkar izšla pri mladi tržaški založbi Beit. V Hiši glasbe se bo z njo pogovarjal Roberto Dedenaro, sodeluje Nikla Petruška Panizon.

Filmi za nonote

V Ljudskem domu Jure Ciani v Podlonjerju se bo jutri začel niz filmskih popoldnevov, namenjenih nonotom. Ob 18. uri bodo predvajali fil Pranzo di Ferragosto, uspešnico lanskega beneškega festivala, ki jo je posnel Gianni Di Gregorio.

Pustna klapa iz **Praprota** se je letos odločila, da se bo za najbolj vesel praznik v letu lotila zelo aktualne teme onesnaženja morja. *Človek, pazi! Narava se maščuje!* je geslo njihovega voza, ki bo predstavljal velikega boga morja Neptuna, ki se maščuje nad ljudmi, ki so njegov raj spreminili v odlagališče najrazličnejših sme-

ti. Na praprovskem vozu bo torej podvodni svet pod njegovo taktirko začel revolucijo z naravnimi pojavi, kot so lahko razburkano morje, poplave, cunami-ji in vrtinci ...

Morski voz iz Praprota se bo že to nedeljo odpeljal na pustni sprevod po goriških ulicah, nato se bo udeležil še openskega, sovodenjskega in tržaškega. Kakih petdeset pustarjev si

Na Opčine se bo letos prvič pripeljal tudi voz iz **Prešnice pri Kozini**. Ojoj, zapisalo se nam je, saj to ne bo voz, pač pa osemnajstmetrski vlak. Lokomotiva z dvema vagonoma bo pripeljala iz slovenske vasi in vsem prisotnim predstavila najnovejšo povezavo zloglasnega petega koridorja: po novem bo namreč železniška trasa povezovala Prešnico z Opčinami in vzporedno s Trstom. »Naša bo pravzaprav parodija na že tridesetletno besedičenje o petem koridorju in na dilemo, kod bo že enkrat šel mimo ...«

Na openskem pustnem sprevodu bo sodelovalo kakih 50 do 60 ljudi, »tako da lahko rečemo, da bomo popolnoma spraznili vas.« Ob priložnosti si bodo pustarji nadeli stare železničarske uniforme oziroma obleke šestdesetih let, starejši vaščani pa bodo skrbeli za red in varnost na cesti. »Pokazali bomo trdo železničarsko delo in togost, hkrati pa se bomo s Titom, ki bo na Opčinah postavil temeljni kamen, nasmejali na račun tega koridorja.«

Del so se vaščani lotili takoj po novem letu, pust pa je itak v vaši pravi običaj, ki ga srčno ohranjajo. V vasi se spominjajo, da je pust odpadel samo takrat, ko je umrl Kardelj. »Tokrat smo šli na osmico v Dolino, tudi dan žalovanja nas ni ustavil.«

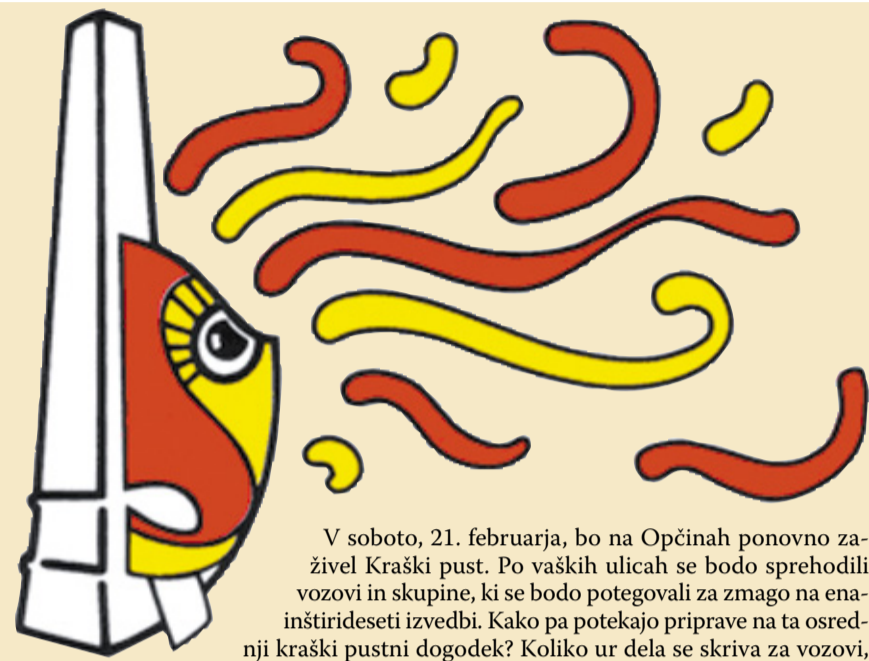
Le kdo ne pozna otroške risanke Heidi, ganljive zgodbe o mali temnolasi siroti, ki obogati življenje vsakogar, ki jo spozna? Letos praznuje simpatična Heidi častitljivi 30. rojstni dan, ki ga bodo s svojim vozom proslavili člani športno kulturnega društva **Timava Medjavs Štivan**. »Naveličani smo politične satire, ki nas itak spremlja skozi vse leto, tako da smo se vsaj za pust opredelili za lahkotnejšo in živahnjejšo temo,« so nam povedali v Medji vasi, kjer že od novembra skupinica fantov in deklet skrbi za ureditev voza. Na veliki odprti ploščadi se bodo peljale tri večje figure: mala Heidi s knjigo v roki, njen dobri dedek in pa prijatelj, pastirček Peter, okrog voza pa bo skakljalo kakih 80 koz in kozic.

Za Medvejce in Štivančane bo letošnji pust še toliko slavnjejši, saj praznujejo že 15-letnico sodelovanja na openski povorki (eno leti sicer niso sodelovali zaradi izredno slabega vremena). Ob rojstnem dnevu so nabavili tudi novo, predvsem pa varnejšo ploščad oziroma podlago, s katero se bodo podali na celo vrsto povork. Prva bo že v nedeljo v Gorici, nato bo na vrsti openska, pa tista v Roman-su in Trziču ter dulcis in fundo še v kraju Tissano pri Palmanovi. Obeta se jim dolgo pustno veseljačenje!!

KRAŠKI PUST 2009 - Obisk pri vozovih, ki bodo 21. febr.

V pust . . .

V soboto, 21. februarja, bo na Opčinah ponovno živela Kraški pust. Po vaških ulicah se bodo sprehodili vozovi in skupine, ki se bodo potegovali za zmago na enainštirideseti izvedbi. Kako pa potekajo priprave na ta osrednji kraški pustni dogodek? Koliko ur dela se skriva za vozovi, ki jih bomo občudovali na openskih ulicah? Kdor se na lastne oči ne prepriča o pripravah, si ne more predstavljati, koliko truda se skriva za vsakim vozom, nam je povedal nek kraški »pustar«. Kako prav je imel. Večina gledalcev si najbrž res težko predstavlja, kaj pomeni »zgraditi« pustni voz in mehanizme, ki ga premikajo. Kaj pomeni sešiti na desetine kostumov, ki ga spremljajo. Zato smo se podali na pot. In zato stopamo v pust ...širokih ust. Polni občudovanja za tolikšen trud, za vse ure, dneve, večere, ki jih pustarji investirajo v izdelavo vozov.

Bazovski pustarji se v teh dneh mučijo v nekdanjem hlevu v Dragi. »Namesto krav, smo mi,« je hudomušno pojasnil Saša, »duša« neurtudne skupine, ki dobrih petnajst let gradi pustne vozove. Od začetka leta je dnevno na delu sedem, osem ljudi, v openskem pustnem sprevodu pa naj bi sodelovalo okrog sedemdeset veseljakov. Kaj bo uprizarjal bazovski voz? »Boršo,« se je glasil Sašev odgovor, kaj več pa nam ni želel razkriti. Glede na to, da bodo člani skupine oblečeni »v kartice«, pa lahko sklepamo, katero »boršo« ima v mislih. Obleke vsekakor ne bodo prebogate, kajti finančna kriza »se pozna« tudi v Bazovici ... Krizo, pa čeprav drugačne oblike, občutijo tudi znotraj pustne skupine, saj se mladi ne vključujejo v priprave. Saša je priznal, da je pomanjkanje mladih sil sicer občutiti tudi v vaških društvih ...

Kako financirajo gradnjo voza? Z denarjem, ki ga dobijo od organizatorjev sprevoda (»na Opčinah se zadnja leta zelo potrudijo«), z nabirko po vasi, z vsakoletno šagro, ki jo prirejajo vaška društva. Stroški pa so vsekakor precejšnji, tudi zato, ker morajo ob vsem materialu plačati tudi elektriko in najemno lastniku nekdanjega hleva ...

Sovodenjci bodo za pust »protestno« stopili na cesto. V kmečkih oblačilih se bodo »uprli mašini« oziroma širiti avtoceste Vileš-Vrtojba, ki pelje ravno po sovodenjskih tleh. Kakih 55 sovodenjskih pustnih kmetov bo protestiralo zaradi izgube zemljišč oziroma prostora za gojenje domače zelenjave, geometri pa bodo kljub temu neutrudno nadaljevali z merjenjem površin. No, v njihovem protestu pa ne bo zaslediti nikakršne kritike, pač pa samo zdravo iro-

februarja sodelovali na openskem sprevodu

...širokih ust

Pod šotorom v bližini Vesnina nogometnega igrišča se od začetka decembra s polno paro pripravljajo na pust **Križanke in Križani**. V tej vasi nas je takoj prijetno presenetila zlasti angažiranost mladih vaščank. Za razliko od ostalih vasi so pridne Križanke množično lepile, popravljale in barvale voz ter pomagale izkušenejšim, a prav tako mladim sovaščanom. Pravilo o ženskih kvotah, ki ga politiki prepogosto zanemarjajo, so kriški pustarji torej spoštovali.

Letošnji voz obravnava čebele, ki se borijo za preživetje. Z velikim letalom naj bi odletele daleč proč, zato čišče bodo iskale celo na Luni (voz nosi naslov »Medeni mesec«). Openske ulice bo preplaval velik roj kriških čebelic, saj se jih je do prejšnjega tedna prijavilo nič manj kot 144. Koordinator čebel delavk Marko nam je pod šotorom razložil, da je lani prišlo do nekake predaje poslov, saj so mlajši vaščani od starejših prevzeli vodenje pustnih priprav. »Ampak brez pomoči starejših, ki so tehnično bolj podkovani, načrta verjetno ne bi pravočasno uresničili,« je priznal. Lani so Križani na Opčinah za las zgrešili zlato odličje in osvojili častno drugo mesto. Ali jim bo letos uspel veliki met? Kdo ve, najvažnejše je vsekakor to, da bo pust »po kriškua« zabaven in da bo čebelje letalo brez zapletov vzletelo iz panja in naposled tudi uspešno pristalo na Luni. Ali pa vsaj na Brdini ...

V šotoru na dvorišču Prosvetnega doma na **Opčinah** so nas pričakale mumije. Da ne bo nesporazumov: ne govorimo o Opencih samih, temveč o letošnji pustni temi. Prav vsega ne smemo razkriti, saj imajo pred pustno soboto skoraj vse skupine svoje skrivnosti. Openci so pač potegnili nit med antično zgodovino in sodobnim svetom, povezali so egipčanske faraone in... plastično kirurgijo. Na vozu, ki ga bo obkobil in vleklo kakih 130 Egipčanov, se bodo znašle nekatere osebnosti šov biznisa, med katerimi je prsata televizijska zvezda Pamela Anderson.

Pred Prosvetnim domom je delo počasi steklo že oktobra in novembra, z januarjem pa so »pritisnili na plin«. Zanimivo je, da »umetniški« detajli voza nastajajo kakih sto kilometrov daleč. Devan, eden vodilnih članov, je kot »emigrant«

na delu v podružnici openske pustne skupine v Starem selu pri Kobaridu.

Openci, ki se bodo udeležili tudi sprevoda po tržaških mestnih ulicah (»a ne v tekmovalni kategoriji, ker Opčine niso mestna četrt,« poudarja Rudi), so v zadnjih letih po dolgi suši želi veliko uspehov. Po nekajletnem premoru so Openci leta 1997 spet začeli izdelovati pustne voze, angažirali so se zlasti predstavniki mlajših generacij. Iz leta v leto je šlo na bolje, leta 2005 pa so gostitelji Kraškega pusta prvič v zgodovini slavili. Uspeh so ponovili še v naslednjih letih z eno srebrno in dvema zlatima kolajnama: openski vzpon je predvsem odraz pridobljenih izkušenj in vse večjega navdušenja za pustno dogajanje.

Tretjič

zapored bo na Kraškem pustu tudi voz skupine VIII. Division, ki jo sestavljajo pustarji iz **Škednja, od Sv. Ane in okolice**. Skupina bo letos počastila pristen proizvod škedenske tradicije: kruh. Delavci vneto pripravljajo krušno peč in mlin, seveda pa tudi oštarijo. Voz bo nastopil tudi v Škednju (v nedeljo) in Trstu (v torek). Delo v veliki garaži pri Sv. Ivanu vodijo starejši ljubitelji pusta, praznika, ki ima v Škednju bogato tradicijo, a je v zadnjih letih zašel v manjšo krizo. Škedenski pust, s svojimi posebnimi maskami, jedmi in norčijami, je bil običajno glavna atrakcija v mestu, zdaj pa se osrednji sprevod vije po ulicah središča. »Spreveda v Škednju nekaj let sploh ni bilo, zato smo se povzpeli na Kras,« pravi Fulvio, ki tako kot ostali upa, da bo Škedenski pust spet polno zaživel v ljudskem duhu in s starimi vrednotami.

»Na Opčine pridemo zato, da uživamo,« pravi Ivan, med organizatorji voza, ki se bo v pustni sprevod pripeljal iz **Merč**. »Bili smo prvi voz, ki je po osamosvojitvi Slovenije sodeloval na Kraškem pustu ...in vsako leto smo močnejši.« Ivan sicer pravi, da je njihov voz običajno med manjšimi, da ga spremlja le kakih dvajset pustarjev, kar je za openske razmere malo. »V sprevodu sodelujemo kot Razvojno društvo Merišče in to predvsem zaradi promocije. Dokazati želimo, da se tudi na Krasu nekaj dogaja. Smo pač Kraševci: trdi in trmasti. Pri tem nas podpira tudi župan Občine Sežana, ki tako kot mi rad promovira pristne kraške običaje.« Lani so se po openskem sprevodu udeležili tudi tržaškega, kjer so obiskovalce in slovenskega konzula presenetili s petdeset litri jote. »Letos se organizatorji malce lovijo, tako da še čakamo na vabilo: če bo prišlo, gremo radi volje tudi v Trst, saj imamo odlične odnose z organizatorjem De Gioio.«

V Merčah so se letos posvetili plinski problematiki in v teh dneh zaključujejo z deli, ki potekajo v Ivanovi delavnici in v vaškem domu. Pozornost so osredotočili na odnose med Evropo in Rusijo, na vozu pa bodo gostili predsednika Vladimira Putina ...

Stran pripravili Poljanka Dolhar, Aljoša Fonda in Sara Sternad Foto KROMA, samo Sovodnje f. Bumbaca

ni-jo, so nam zaupali pu- stariji, ki že od konca novembra ustvarjajo svoj voz. Ob njih pa ne gre pozabiti dela pridnih šivilj, ki skrbijo, da bodo tudi letos obleke odlično izdelane. Starejšim domačinkam so se v zadnjih letih pridružile še mladenke... Potrebne pa bi bile moške »kompanije«, so nam zaupali pustarji.

GORICA - Črpalkarji v spremstvu župana pri predsedniku deželne vlade

Tondo bo Evropo zaprosil za vrnitev proste cone

Naftne družbe bo tudi pozval k izenačitvi goriških cen goriva z deželnimi

Nedavni protest goriških črpalkarjev pred vladno palačo na goriškem Travniku

BUMBACA

Predsednik deželne vlade FJK bo Evropsko unijo pozval k ponovni uvedbi režima proste cone v Gorici. Ob tem bo naftne družbe opozoril na potrebo po izenačitvi goriških cen goriva s tistimi, po katerih se le-ta prodaja v drugih pokrajinah FJK. S tema obljubama se je Renzo Tondo včeraj poslovil od goriških črpalkarjev, ki že dalj časa opozarjajo na krizo, v katero so zašli po ukinitvi neobdavčenega goriva.

Lastnike bencinskih servisov so na srečanju v Vidmu, ki se ga je ob Tondu udeležila tudi deželna odbornica za finance Sandra Savino, spremljali goriški župan Ettore Romoli, deželni svetnik Gaetano Valentini in predsednik zveze Ascom Pio Traini. V uvodu je posegel Traini, ki je spomnil na vzroke, zaradi katerih so krizo občutili predvsem črpalkarji v Gorici. Cena, po kateri naftne družbe prodajajo gorivo goriškim črpalkarjem - je poudaril Traini -, je namreč višja od tiste, po kateri prodajajo bencin in dizelsko gorivo videmskim in tržaškim črpalkarjem. To pravilo velja že od vključitve Gorice v prosto cono, je povedal Traini in pojasnil, da so zaradi tega črpalkarji »med dvema ognjema«, saj morajo kljubovati slovenski konkurenci in konkurenci drugih pokrajin FJK. Kriza, je pripomnil Romoli, se nato prenaša tudi na ostale sektorje, saj se občani po tankanju večkrat odločijo tudi za druge nakupe na slovenski strani meje.

Tondo je sogovornikom zagotovil, da deželna vlada pazljivo spremlja težave goriških črpalkarjev, in da jim namerava pri-

skočiti na pomoč. Napovedal je, da bo problem predočil EU. Ob koncu tedna bo namreč podpredsednik evropske komisije in evropski komisar za promet Antonio Tajani na obisku v naši deželi, ob tej priložnosti pa mu bo Tondo prikazal goriški položaj. Vprašal bo za ponovno uvedbo proste cone, ki še vedno obstaja v Dolini Aoste. To

bi bila po njegovem mnenju edina rešitev do reorganizacije distribucijskega načrta goriv v deželi FJK, v katerem bodo predvideni tudi ukrepi, s katerimi bodo podprli črpalkarje v težavah. Tondo je še povedal, da bo sklical srečanje s predstavniki naftnih družb, ki jih bo pozval k znižanju cen goriškega goriva. Dodal je, da je dežela FJK v

skladu z zakonskimi določili pripravljena tudi na vložitev »vidne vsote«, da bi podprla sektor črpalkarjev. Ne nazadnje je Tondo napovedal, da bo v zvezi s krizo črpalkarjev ustanovil omizje, pri katerem bodo sodelovali dežela, tehniki, zveza Ascom, predstavniki goriške občine in Trgovinska zbornica. (Ale)

GORICA - Varnost na delu Zahtevajo znak diskontinuitete

Občinski svet osvojil Bianchinijevo resolucijo

Goriški občinski svet je v ponedeljek sprejel resolucijo o varnosti na delu. Vložil jo je svetnik Livio Bianchini, ki je pred kratkim prestopil v novo stranko Nichija Vendole. Dokument, ki so ga odobrili s trideset glasovi za in enim vzdržanim, predvideva, da bo župan od goriškega zdravstvenega podjetja zahteval večjo pozornost do problema varnosti na delu in znanje diskontinuitete z dosedanjim politiko na tem področju. Resolucija predlaga ustanovitev omizja z upravitelji in sindikati, kjer bi razpravljali o varnosti v goriških podjetjih. Dokument bodo med drugimi prejeli tudi predsedniki republike, dežele in pokrajine ter direktor ladjedelnice Fincantieri. Na dnevnem redu so bile tudi druge resolucije. Resolucijo o družbi IRIS Federica Portellija bo v prihodnjih dneh obravnavala pristojna komisija za zdravstvo, razpravo o resoluciji o antifašističnih vrednotah, ki jo je predstavil Aleš Waltritsch, pa so skupaj z dokumentom Gaetana Valentija preložili na eno izmed prihodnjih sej.

GORICA - Občinska seja Molk za Eluano s polemiko

Smrt Eluane Englaro je odjeknila tudi na Goriškem, med ljudmi, a tudi na občini, saj se je ob njej sprožila polemika v občinskem svetu. Kot navaja občinski svetnik Oljke Federico Portelli, je v trenutku, ko je izvedel za smrt ženske, predlagal predsedniku mestne skupščine enominutni molk. »Sele potem, ko je prekinil sejo in se sestal z načelniki desne sredine, kot da bi bila Eluanina smrt samo njihova stvar, je Roldo omogočil občinskemu svetu, da se je spomnil na konec njene življenjske poti. Sramota in dodatna žalitev za Eluano in njeno družino,« je prepričan Portelli.

Na smrt Eluane Englaro se je odzval tudi goriški nadškof Dino de Antoni. »S človekom ni mogoče ravnati tako, niti takrat, ko ne odgovarja na dražljaje okolja,« pravi nadškof, ki zagovarja stališče Vatikana: »V teh dneh smo jasno razumeli, da niti zdravniki ne vedo, kje je meja med življenjem in smrtjo.«

GORICA Krvavi prepri sprožil vinjeni Goričan

Danes bo sodnik odločal o praporu za trojico moških, ki so jih zaprli zaradi udeležbe v krvavem prepri v noči s sobote na nedeljo. Po zaslišanjih pa je slika dogajanja nekoliko bolj jasna. Po ugotovitvah preiskovalcev je fizično obračunavanje zanel Goričan, ki je pod hlapi alkohola v lokalnem Casinò v ulici Crispi začel nadlegovati gostjo, državljanko Kolumbije. Ženska se ga je otepala, ker pa je moški vztrajal, je proti njemu zaludala kozarec. Naravnost pobesnel je, potegnil s hlač pas in, kot da bi bil bič, začel z njim mahati desno in levo. Na žensko stran so se postavili štirje njeni spremljevalci. Prepri se je nadaljeval pred lokalom, kje so se nad Goričana, ki ga je sprožil, znesli tudi s steklenico in mu z njo zlomili nosno kost. Poleg njega sta v zaporu še drug Goričan in državljan Maroka, ki sta bila v družbi kolumbijskega dekleta, pet pretepačev pa so prijavili sodniku. Preiskavo vodi državna tožilka Annunziata Puglia.

GORICA - Pokrajina predstavila projekt mednarodne kooperacije Stra.De 2

Sortiranje »izvažajo« v Sarajevo

Izdelali bodo študijo za uvedbo ločenega zbiranja odpadkov v sarajevskem kantonu - Pripravljajo protokol o sodelovanju

V Sarajevo »izvažajo« sortiranje odpadkov. Goriška pokrajina je namreč nosilec projekta mednarodne kooperacije Stra.De 2, na podlagi katerega bodo pripravili načrt za uvedbo ločenega zbiranja odpadkov v sarajevskem kantonu.

Projekt je vreden 72.000 evrov, od katerih jih bo dežela zagotovila 57.450; včeraj ga je na goriški pokrajini predstavil odbornik Marko Marinčič. Poleg njega je spregovoril Armando Quarin, predsednik podjetja za javne storitve družbe IRIS, ki je eden izmed glavnih partnerjev projekta. »Pred leti smo uresničili projekt Stra.De 1, s katerim smo izdelali študijo o prostorskem načrtovanju v urbanem okolju; zajela je območje Sarajeva, ki pripada bosanski federaciji, in nekaj predmestij, ki so pod republiko Srbsko,« pojasnjuje Marinčič in pravi, da je bil takratni projekt posvečen tudi vprašanju ravnanja z odpadki in sanaciji vodnih tokov. V okviru projekta Stra.De 1 so tako evidentirali, kako poteka ravnanje z odpadki v Sarajevu. Ugotovili so, da mesto razpolaga z veliko deponijo, ki je urejena in dobro deluje, vendar gre za ne ravno moderen pristop ravnanja z

MARKO MARINČIČ

BUMBACA

odpadki. »Čeprav je sarajevsko odlagališče dobro strukturirano, bi bilo koristno, da bi uvedli ločeno zbiranje odpadkov,« pravi Marinčič in poudarja, da bodo ravno zaradi tega v okviru projekta Stra.De 2 izdelali načrt za uvedbo sortiranja v Sarajevo. Pri njegovi pripravi bodo tehniki IRIS-a sodelovali z izvedenci iz sarajevskega podjetja za javne storitve Rad, z občino Novi Grad ter s sarajevskim kantonom, razvojno agencijo SERDA in arhitekturno fakulteto. Strokovno pomoč bo zagotovila družba Informest, ki bo tudi poskrbela za vzpostavitev stikov med italijanskimi in bosanskimi podjetniki.

»Aprila bodo tehniki podjetja IRIS, združenja Kallipolis in agencije Informest obiskali Sarajevo. Tam bodo analizirali podatke o ravnanju z odpadki in zatem izdelali načrt za uvedbo sortiranja,« pravi Marinčič; junija se bo sarajevska delegacija mudila na Goriškem in obiskala obrate podjetja IRIS, medtem ko bodo septembra v Sarajevu izpeljali informativno akcijo o sortiranju odpadkov. Izdelavi načrta zaenkrat še ne bo sledilo operativno izvajanje njegovih izsledkov; ločenega zbiranja v Sarajevu torej ne bodo uvedli, vendar bodo imeli pripravljen načrt, ki ga bo treba šele uresničiti. Za ta korak se bodo morale odločiti sarajevske oblasti, ki bi za uvedbo sortiranja lahko zaprosile za pomoč iz evropskih skladov, saj bi uresničitev tovrstnega projekta stala več milijonov evrov.

Marinčič hkrati napoveduje, da v prihodnjih mesecih pokrajina bo podpisala protokol o sodelovanju s sarajevskim kantonom; predvidel bo vzpostavitev trajnega sodelovanja in prirejanje skupnih pobud na raznih področjih, med katerimi so tudi kultura, šport in mladinske politike. (dr)

Hudo ranjen obležal na cesti

V ponedeljek zgodaj popoldne je 43-letni motorist iz okolice Nove Gorice vozil neregistrirano motorno kolo znamke Cagiva iz Rožne Doline proti Ajševici. Pred križiščem s cesto, ki vodi do Centra za ravnanje z odpadki v Stari gori, je zaradi neprimerne hitrosti v blagem levem ovinku izgubil oblast nad vozilom ter trčil v odbojno ograjo, zatem pa obležal na vozišču. Hudo poškodovanega so po nudenju prve pomoči na kraju nesreče z rešilnim avtomobilom prepeljali na zdravljenje v splošno bolnišnico Šempeter. Zaradi vožnje neregistriranega vozila in povzročitve prometne nesreče so mu policisti napisali položnico. (nn)

Zakaj študij družboslovja?

Novogoriška Fakulteta za uporabne družbene študije (FUDŠ) prireja tretji družboslovni večer na temo Zakaj študirati družboslovje? Na sporedu bo jutri ob 18. uri v letni dvorani knjižnice Franceta Bevka. Gostje bodo dekan FUDŠ Matevž Tomšič, prodekanja fakultete za medije Mateja Rek in Uroš Pinterič, višji znanstveni sodelavec z Univerzitetnega raziskovalnega središča Novo mesto. Omenjeni strokovnjaki na področju družboslovja bodo razpravljali o uporabnosti družbenih ved in o možnostih nadaljnje zaposlitve po končanem študiju. (nn)

V Mošu večer o Aljaski

Alpinci iz Moša prirejajo predavanje o Aljaski in o vzponu na goro Mc Kinley; spregovorila bosta alpinista Marco Salvaneschi in Max De Monte. Dogodek bo drevi ob 20.30 v občinski dvorani v ulici XXIV Maggio v Mošu.

Evropsko načrtovanje

Goriška pokrajina prireja danes med 9. in 13. uro v pokrajinski sejni dvorani v Gorici tečaj o evropskem načrtovanju, ki je namenjen interesentom. Giorgio Tesarolo in drugi izvedenci bodo spregovorili o Objektivu 3 in o pripravi prošenj za koriščenje prispevkov.

Pirandellova drama v Gorici

S Pirandellovo dramo »Enrico IV« bosta danes ob 20.45 v gledališču Verdi v Gorici nastopila priznana igralca Ugo Pagliai in Paola Gassman.

Fishwatching v laguni

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici bo danes ob 15.30 drugo srečanje okoljevarstvenega tečaja z naslovom »Fishwatching in laguna«, ki ga združuje Legambiente posveča ribam in pticam gradeške in maranske lagune.

GORICA Camber nasprotuje selitvi arhitekture

Željam, da bi v Gorico selili arhitekturo, se je postavil po robu deželni svetnik Ljudstva svobode, Piero Camber. Sestel se je s predstavnikom študentov, ki so zbrali 300 podpisov proti selitvi specialističnega bienija arhitekture. Camber pravi, da je ob koncu poletja kazalo, da se bo uresničila spojitev tržaške fakultete arhitekture z videmskim univerzitetnim tečajem in da bi bil sedež v Gorici s krepko finančno pomočjo goriških ustanov: »Ideja je propadla, kljub temu pa je tržaški rektor pripravil selitvi v Gorico specialistični bienij, kar pomeni, da bi arhitekturo poučevali v treh krajih, kar bi bilo potratno. Trst bi bil hkrati okraden ambicioznega projekta o uresničitvi fakultete, ki bi konkurirala z Benetkami, v katerega je veliko vložil.«

DOBERDOB - Ravnateljica Večstopenjske šole Sonja Klanjšček o stanju, problemih in reformi

Privlačnost šol narašča, prostori vedno bolj tesni

V Doberdobu in Romjanu so krvavo potrebna gradbena dela - »Ustanova, kot sta Dijaški dom in Mladinski dom, bi bila dobrodošla«

Po morebitni spojitvi didaktičnega ravnateljstva v ulici Brolo in nižje srednje šole Ivan Trinko bo izgubila »primat« najboljšega šolskega ravnateljstva na Goriškem. Kljub temu se bo Večstopenjska šola Doberdob še vedno spopadala s hudo prostorsko stisko, predvsem v Romjanu, saj njena ponudba prepriča iz leta v leto višje število staršev, ki ji zaupajo svoje otroke. Pred zaključkom letošnjega vpisovanja v vrtce in šole, ki poteka še do 28. februarja, smo se z ravnateljico Sonjo Klanjšček pogovorili o položaju doberdobskega ravnateljstva, ki v štirih osnovnih šolah, štirih vrtcih in nižji srednji šoli šteje danes preko 540 otrok.

Kateri bodo učinki nove reforme šolstva na vrtce in šole Večstopenjske šole Doberdob?

V teh dneh, ko zbiramo vpise za prihodnje šolsko leto, se starši tudi pri nas odločajo o dolžini urnika. V vrtcih se večina staršev nagiba k 40 uram tedensko, kar v bistvu odgovarja dosednji ponudbi. Do velikih sprememb naj ne bi prišlo niti na naših osnovnih šolah v Doberdobu, Sovodnjah in na Vrhu, kjer se glavna staršev odloča za 27-urni pouk. Na romjanski osnovni šoli pa bomo vprašali za uvedbo celodnevnega pouka, ki bi predvideval 40 ur tedensko. Doslej smo nudili podaljšan urnik 35 ur tedensko - otroci imajo pouk do 15. ure - po novem pa bi ostali v šoli do 16. ure. Uvedba celodnevnega pouka je pri nas možna, ker razpolagamo z menzo, drugje pa je težje izvedljiva. Na nižji srednji šoli v Doberdobu pa bi do sprememb prišlo le pri predmetniku, saj imajo učenci možnost, da izberejo podaljšan urnik angleščine, slovenščine ali italijanščine namesto dveh ur nemščine.

V prihodnjem šolskem letu bo osnovna šola v Romjanu verjetno štela osem razredov, v ulici Capitello pa primanjkuje prostora...

Prostorsko vprašanje v Romjanu bo že v prihodnjem šolskem letu zelo kritično. Po vsej verjetnosti bomo namreč ponovno dobili dva prva razreda, v šoli Brumati pa nimamo na razpolago dovolj učil-

Sonja Klanjšček (zgoraj), v doberdobskem razredu (levo) in med romjanskimi šolarji (desno)

ALTRAN, BUMBACA

nic. Občina Ronke, ki je že obveščena, bo morala za ta problem poskrbeti. Z »dolgoročnega vidika« pa nestrpno pričakujemo izgradnjo novega šolskega centra. Zaenkrat je bil odobren le preliminarni načrt, uprava pa zagotavlja, da se bodo dela začela jeseni. Trajala naj bi leto in pol ali dve. Do takrat bo odprto tudi vprašanje dveh sekcij romjanskega vrtca, ki delujeta v ulici Fratelli Cervi v Ronkah.

Problem prostorov se ne pojavlja le v Romjanu...

Drži. Na načrtu je širitev nižje srednje šole v Doberdobu, za katero si je občina že priskrbelo finančna sredstva. Dela naj bi se začela prihodnje leto in upamo, da se bodo čim prej zaključila, saj imamo šest razredov in šest učilnic, kar je odločno premalo. Pouku informatike sledijo na primer naši srednješolci v poslopju sosednje osnovne šole Prežihovega Vornanca, kjer imamo računalniško opremo.

Romjanska šola in vrtec sta danes najbolj številčni slovenski šoli v goriški pokrajini, obenem pa delujeta v najbolj italijanskem okolju.

Romjanska šola in vrtec sta danes najbolj številčni slovenski šoli v goriški pokrajini, obenem pa delujeta v najbolj italijanskem okolju.

Romjanska šola in vrtec imata več posebnosti. Edinstvenost teh dveh ustanov se kaže že v njunem nastanku, saj sta se rodili iz zelo dobre sinergije med kulturnimi, šolskimi in drugimi predstavniki tega prostora. Čeprav sta začeli svojo pot s skromnim številom otrok, sta gotovo ustanovi, ki si ju je teritorij močno želel. Nato sta s podporo staršev, ronške uprave in mestnega okrožja nasploh prerasli v razvejani, številčni in dinamični šoli. Res je, da imamo visoko število otrok, ki slovenščine ne poznajo, med vpisanimi pa je največ takih, ki imajo slovenske prednike. Ne smemo pozabiti, da je bilo v 50. letih, preden so ju zaprli, v slovenskih šolah v Trzinu in Ronkah veliko otrok, kar pomeni, da slovenski substrat obstaja. Številni prebivalci, ki so se nato poitalijančili, pa so v zadnjih letih začutili potrebo, da bi njihovi sinovi in vnuki spoznali slovenski jezik. Na podlagi nizke ravni poznavanja slovenščine pa je seveda predvsem v vrtcu v Romjanu potrebno uporabljati nekoliko

drugačen pristop. Pri programiranju dela se na primer zgledujemo po metodah poučevanja tujih jezikov ali po knjigah, ki so jih v zvezi s tem izdali koroški Slovenci. Vzgojiteljice skušajo z igro, petjem, glasbo, gibalno vzgojo in pravljicami doseči, da otrok jezik vzljubi. Krepitevi slovenskega jezika pri učencih osnovnih in nižje srednje šole pa so namenjeni tudi razni projekti, pri katerih sodelujemo že več let. Zelo pozitivne izkušnje so jezikovna šola v sodelovanju z osnovno šolo Cirila Kosmača iz Pirana, sodelovanje pri UNESCO-vih srečanjih ter zeleni in beli tedni v organizaciji Centra šolskih in obšolskih dejavnosti iz Ljubljane.

Ali je v Laškem čutiti potrebo po ustanovi, kot sta v Gorici Dijaški dom ali Mladinski dom?

Zelo jo občutimo. Združenje staršev romjanskih otrok ter društvo Jadro in Tržič sicer že skrbijo za razne storitve, nasvete in dejavnosti ter so nam v veliko oporo, vendar bi bila dodatna pomoč dobrodošla. Priložnosti za vključevanje v slovensko okolje ustvarjajo vedno bolj tudi slovenska športna društva in glasbene šole, strukture, ki bi nudila pomoč pri učenju in možnost nadgradnje dela v šoli, pa ni. Nekateri srednješolci sicer zahajajo v Dijaški dom, za mnoge pa je Gorica predaleč.

Aleksija Ambrosi

KULTURNI PRAZNIK - Jutri Z Gorico bo zaobjeta dežela

Poklon stoletni zgodovini Glasbene matice

Osrednja prireditelj ob Dnevu slovenske kulture bo letos zaobjela ves deželni teritorij. Po »premierni« izvedbi v Čedadu in sinočnji ponovitvi v Trstu bo proslava v poklon stoletni zgodovini Glasbene matice zaživela jutri tudi v Gorici. Zadnja etapa simboličnega potovanja prvič, dejansko povezuje Slovence treh pokrajin v znamenju ustanove, ki je v stoletni zgodovini pridobila združevalno vlogo kot posrednica slovenske glasbene kulture med mladimi.

Scenarij si je zamislila in napisala Tatjana Rojc na osnovi literarnih in zgodovinskih virov, da bi na ne-suhoparen način pripovedovala o stoletni poti šole, ustvarjalcih in dogodkih, ki se v tekstu prepletajo s poezijami Srečka Kosovele, s pismi njegove sestre Karmele in pomenljivimi dokumenti. Glasba ima seveda vodilno vlogo v prireditvi z nastopom solistov in skupin, pevcev in instrumentalistov, ljubiteljev in profesionalcev, za katere je Aleksander Ipavec napisal vrsto novih skladb, med katerimi je tudi uglasbitev poezije Srečka Kosovele »Lirični piano«, iz katere je avtorica scenarija povzela naslov proslave »In čujem te; klavir igra...«. Režiser Gregor Geč je ustvaril elegantno, doživeto in sporočilno predstavo. Glasbeno-gledališko celoto dopolnjuje video-kreacije Antonia Giacomina, igralca Danijel Malalan in Maja Gal Štromar pa sta nositelja besednega sporočila proslave, ki jo bo v goriškem Kulturnem domu posnela televizijska ekipa slovenskega programa RAI.

V letošnjem duhu povezovanja Slovencev iz tržaške, goriške in videmske pokrajine so pri treh izvedbah sodelovali trije govorniki. Tržačan Miran Košuta je nastopil v Čedadu, predsednik goriške občinske konzulte za Slovence Ivo Cotič v Trstu, v Gorici pa bo govoril beneški in vsestranski kulturni delavec Davide Clodig. Za goriško ponovitev osrednje proslave ob Dnevu slovenske kulture so potrebna vabila, ki jih zainteresirani lahko dvignejo v Kulturnem domu v Gorici (od 10. do 13. ure in od 16. do 18. ure).

GORICA - Vrnili so se z vzgojnega potovanja z Vlakom spomina

Globoko ganjeni

Dijaki tridesetih šol iz vse dežele so obiskali koncentracijski taborišči Auschwitz in Birkenau

Udeleženci Vlaka spomina v Auschwitzu; prva z desne Vilma Braini

Dijaki tridesetih višješolskih zavodov iz vse dežele so se v nedeljo z Vlakom spomina vrnili domov, potem ko so prejšnji teden obiskali Krakov ter koncentracijski taborišči Auschwitz in Birkenau. V delegaciji iz Furlanije-Juljske krajine je bilo okrog 250 mladih, ki so se na Poljskem pridružili skupinam dijakov iz Cesene in Trenta.

Mlade je obisk taborišč globoko ganil; preko vodenega ogleda so spoznali, kako nečloveško je bilo življenje v lagerjih, z branjem pričev-

vanj in pisem so podoživeli težke trenutke, ki so bili v taboriščih na dnevnem redu. Posebno ganljiva je bila slovesnost v Birkenau; vsak dijak je povedal ime ene izmed žrtev, ki jo je »posvojil« med ogledom muzeja v Auschwitzu, hkrati pa je spregovoril o občutkih, ki jih je doživel med obiskom Rižarne.

Z Vlakom spomina so na Poljsko odpotovali tudi trije bivši interniranci, in sicer Vilma Braini iz Štandreža, Mario Candotto iz Ronk in

Riccardo Goruppi iz Trsta. Dijaki so njihovim pričevanjem prisluhnili z velikim zanimanjem, sploh so jih obsuli s številnimi vprašanji o življenju v taboriščih. Delegacijo iz goriške pokrajine, v kateri so bili tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol, je spremljal pokrajinski odbornik Marko Marinčič; pobudo so namreč finančno podprle ravno vse štiri pokrajine iz naše dežele, medtem ko je bilo njen glavni prireditelj združenja »Tenda per la pace e i diritti«.

VRH - Prešernova proslava pri društvu Danica

Ob kulturnem prazniku so se pošteno nasmejali

S komedijo *Roditeljski sestanek* popestrila proslavo skupina z Opatjega sela

Del udeležencev proslave (desno) in zbor Bodeča neža med nastopom

BUMBACA

Kulturni delavci društva Danica z Vrha so letošnjo Prešernovo proslavo popestrili z zabavno komedijo, ki so jo uprizorili amaterski igralci z Opatjega sela. Z njihovim nastopom so obenem potrdili stare vezi med vasema, ki so bile nekoč izredno trdne. Vrh je namreč do razmejitve po drugi svetovni vojni spadal pod opatjeselsko občino, tako da so bili stiki med prebivalci obeh vasi bolj pogosti od današnjih.

Večer je uvedla članica društva Danica Christine Abrami, ki je predstavila dekliško pevsko skupino Bodeča neža in animacijsko skupino Danica. Na odru so se tako najprej zvrstile mlade pevke, ki jih vodi Mateja Černic, za njimi so bili s plesom na potezi vrhovski otroci. Zaradi gripe je bil njihov nastop okrnjen, tako da so se občinstvu predstavili trije otroci in dve plesalki. Kljub nizkemu številu nastopajočih so se otroci animacijske skupine in baletki izkazali, zato so jih gledalci, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano društva Danica, nagradili s toplim aplavzom. Ob zaključku prvega dela večera, med katerim je prišla do izraza domača ustvarjalnost, je pozdravila predsednica društva Danica Dolores Černic, zatem so bili na potezi igralci z Opatjega sela, ki so z zabavnimi prizori komedije *Roditeljski sestanek*

do solz nasmejali prisotno občinstvo. Zaključku kulturnega programa je seveda sledila zakuska, ki je bila priložnost za prijeten klepet s sovasočani in prijatelji.

Kulturno društvo Danica se medtem že pripravlja za novo pobudo, s katero bodo prišli na svoj račun otroci z Vrha in iz sosednjih krajev. V soboto, 14.

februarja, ob 15.30 bo v kulturnem centru Danica Veseli pustni popoldan. Poskrbljeno bo za zabavo, animacijo, glasbo in še marsikaj. Seveda bo na Vrhu živo tudi v torek, 24. februarja, ko bo po vasi potekalo tradicionalno koledovanje, ki se bo zaključilo s plesom v centru Danica.

VRTOJBA - Primorski tehnološki park

Iščejo člane z inovativnimi idejami

Iz Primorskega tehnološkega parka (PTP), ki ima sedež na meji pri Vrtojbi, so sporočili, da bodo v roku štirinajstih dni objavili razpis za nabor novih članov PTP. V napovedi razpisa so poudarili, da so kandidati za vpis v redno članstvo lahko posamezniki z inovativno idejo, podjetja v ustanavljanju, podjetja ali raziskovalno-razvojni oddelki podjetij, ki pri izvajanju proizvodne ali storitvene dejavnosti dosegajo visoko stopnjo razvojne usmerjenosti, tehnološke zahtevnosti in inovativnosti produktov, tržne perspektivnosti ter raziskovalno-razvojnega sodelovanja. Pojasnili so, da sprejemajo kandidate z območja celotne Slovenije, predvsem pa iz Goriške, Notranjsko-kraške in Obalno-kraške statistične regije, dobrodošli pa so tudi kandidati iz tujine, ki ustanovijo podjetje v Sloveniji.

Med razlogi za prijavo oz. prednostni delovanja v okviru Primorskega tehnološkega parka, v katerega je trenutno včlanjenih 40 podjetij, so navedli, da slednji svojim članom ponuja stimulatívno okolje in odlične pogoje za delo v družbi najperspektivnejših podjetij ter izobraževalnih in raziskovalnih ustanov. Poudarili so tudi možnost pridobitve 75 tisoč evrov nepovratnih sredstev v obdobju treh let. Gre za sredstva, ki jih država dodeljuje samo članom tehnoloških parkov in inkubatorjev, če izpolnjujejo pogoje razpisa. Med ugodnostmi za člane so omenili tudi najem poslovnih prostorov v tehnološkem parku po nižjih cenah ter brezplačne storitve v smislu informiranja o možnostih pridobivanja subvencij in drugih virov financiranja, povezovanja z razvojnimi in raziskovalnimi institucijami ter univerzami, povezovanja s člani tehnoloških parkov doma in v tujini ter nudenja pomoči pri iskanju kadrov in internacionalizaciji. Poudarili so tudi, da so ostale storitve, kot na primer prijave na razpise, izdelava poslovnih načrtov in projektov, organizacija dogodkov in drugih promocijskih aktiv-

nosti v povprečju za četrtno cenejšo kot na trgu. Vse te ugodnosti so mikro podjetjem na voljo že ob plačilu letne članarine, ki znaša 250 evrov. Za mala podjetja znaša letna članarina 500 evrov, za srednje velika podjetja pa 1.000 evrov.

Postopek za včlanitev predvideva razgovor z upravo PTP in pripravo splošne predstavitev na 2-3 straneh ter kratko predstavitev zamisli programskemu svetu tehnološkega parka. Vsi kandidati, ki bodo po mnenju programskega sveta primerni za nadaljevanje postopka, bodo pozvani k predložitvi vloge z zahtevanimi prilogami. Strokovne ocene vlog, ki morajo biti oddane v tiskanem in elektronskem izvodu, bodo opravili strokovni ocenjevalci, o vključitvi kandidatov v PTP pa bo na podlagi strokovnih ocen odločala skupščina družbenikov tehnološkega parka. Za oddajo prijav na razpis bosta odprta dva roka, prvi s predvidenim zaključkom v roku osmih dni od objave razpisa, drugi pa z zaključkom do 1. oktobra 2009. Na razgovor za kandidaturu se je vsekakor mogoče prijaviti že pred objavo razpisa.

Kot je povedala Tanja Kožuh iz Primorskega tehnološkega parka, je razpis odprt za neomejeno število članov, izbrani pa bodo seveda tisti, ki bodo izpolnjevali vse kriterije. Pojasnila je še, da se je letos za članstvo že zanimalo kar nekaj italijanskih podjetij oziroma podjetnikov z območja Furlanije-Julijske krajine, medtem ko se je v lanskem letu v PTP včlanila ena skupina italijanskih podjetnikov. V zvezi z razpisom je povedala še, da pričakujejo kar precej prijav, saj je zanimanje za članstvo v zadnjem času izkazalo precej posameznikov in podjetij. O zasedenosti poslovnih prostorov v objektu Primorskega tehnološkega parka na Mednarodnem mejnem prehodu Vrtojba pa je povedala, da je zasedenost prostorov 80 do 90-odstotna, kar je normalna zasedenost za tehnološke parke.

Nace Novak

DAN SPOMINJANJA - V Gorici osrednja slovesnost, posvečena žrtvam fojb in eksodusu iz Istre

V krajih »ločenega« spomina

Romoli: »Fašizem ne sme biti alibi za poveljne dogodke« - V Trziču poimenovali ulico po Istri, v prihodnjih dneh bodo namestili kamnito spominsko ploščo

Tito spet na vrhu Sabotina

V zvezi z oživitvijo napisa Tito na Sabotinu, ki je včeraj, na dan, ko se v Italiji spominjajo na eksodus in fojbe, poskrbel za slabo voljo na obeh straneh meje, še vedno ni znano, kdo je njegov avtor oziroma kdo so avtorji, saj en sam človek najbrž ni bil dovolj za to, da so štiri ogromne črke nekdanjega napisa Naš Tito ponovno vidne daleč naokrog (foto Bumbaca). »O obnovi napisa na Sabotinu smo bili obveščeni neuradno. Ne vemo, kdo bi lahko bil avtor, predvidevamo pa, da bi lahko šlo za odgovor na mazaške akcije, ki so se v zadnjih dneh dogajale v Trstu in njegovi okolici. Obžalujemo, da se take stvari dogajajo, še posebej ob praznikih in obletnicah, saj kazijo dobrososedske odnose. Še naprej si bomo prizadevali za to, da Sabotina ostane Park miru in spoštovanje do vseh žrtev s tega območja,« je obnovljeni napis Tito na Sabotinu včeraj komentirala direktorica novogoriške občinske uprave Elvira Šušmelj. Na novogoriški policijski postaji včeraj do 15. ure niso prejeli nobene prijave ali obvestila s tem v zvezi, zato policiisti tudi niso imeli podlage za kakršno koli poizvedovanje in ukrepanje. (nn)

Osrednja svečanost v goriški pokrajini ob dnevu spominjanja na žrtve fojb in na eksodus iz Istre, z Reke in iz Dalmacije je včeraj pod večer potekala v deželnem avditoriju v Gorici ob udeležbi predstavnikov mestnih oblasti in nadškofa. Pred njenim začetkom so položili venec na oširku, posvečenem žrtvam fojb, nato je v dvorani spregovoril župan Ettore Romoli. »Fašizem je nedvomno tako v naših krajih kot v Dalmaciji in Istri izvajal močan nacionalistični pritisk, saj je hotel v italijanski državi uveljaviti izključno italijanski jezik. To pa ne sme nikakor biti alibi, za kar se je zgodilo po vojni, ko smo bili priča balkanski navadi etničnega čiščenja, ki se je nato ponovila tudi na Hrvaškem, v Srbiji in Bosni,« je dejal Romoli in dodal, da nihče danes ne zanikuje tragedij fojb in eksodusa, vendar »jih minimalizira, kar je ravno tako hudo«. Poudaril je še, da je potrebno splošno priznanje tragičnih dogodkov, saj bo le tako mogoče priti do skupnega zgodovinskega spomina. Sledil je pozdrav predsednika združenja ANVG D Rodolfa Ziberne, ki je pozdravil tudi v imenu sopredsedatelja večera, Lege nazionale. V nadaljevanju je prefektinja Maria Augusta Marroso izročila spominska priznanja sorodnikom žrtvam fojb. Včeraj so tudi z barvami italijanske trobojnice osvetlili pročelje goriškega županstva in vse zastave spustili na pol droga.

V Trziču so včeraj poimenovali po Istri novo ulico. »Via dell'Istria« stoji sredi novega stanovanjskega naselja na območju nekdanje bolnišnice. V prihodnjih dneh bodo namestili še kamnito ploščo, ki bo posvečena ezulum in žrtvam fojb. Na včerajšnji svečanosti ob poimenovanju nove ulice sta spregovorila tržiška podžupanja Silvia Altran in predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta. »Naši kraji so v prejšnjem stoletju doživeli dve svetovni vojni, ki sta pustili za sabo ogromno žrtev, zato se moramo spoštljivo spominjati vseh padlih in žrtev ideologij in etničnih diskriminacij,« je poudarila Altranova, medtem ko je Gherghetta poudaril, da je treba obnoviti odnose z Istro in si sploh prizadevati za zgodovinski spomin, ki naj bo spoštljiv do vseh mrtvih.

Spominske svečanosti so potekale v številnih krajih Goriške. V dopoldanskem času je delegacija s prefektinjo na čelu položila cvetje k monumentalnemu spomeniku pri Medeji.

Polaganje cvetja k spomeniku pri Medeji

BUMBACA

EVROPSKA UNIJA - Včeraj so v Bruslju zasedali finančni ministri povezave

V pretresu možni ukrepi proti krčenju kreditne aktivnosti

Evropski komisar Almunia: Ob reševanju krize konsolidirati javne finance

BRUSELJ - Finančni ministri EU so včeraj v Bruslju največ pozornosti namenili ukrepanju proti krčenju kreditne aktivnosti, predvsem vzpostavitvi t. i. banke slabih naložb. O tem, kako vzpostaviti t. i. slabo banko, poteka živahna razprava, pri čemer je veliko vprašanj še odprtih, a jasno je, da bo treba ukrepati prožno, od primera do primera. Ali bo takšna banka vzpostavljena na evropski ravni ali na nacionalnih ravneh, je v tem trenutku težko reči, prav tako je odprto vprašanje financiranja, saj se ponekod pojavljajo ideje, da se to financira iz javnih sredstev, ponekod pa, da se financira iz sredstev bančnega sistema.

Pri ukrepih, ki jih države sprejemajo za preprečitev finančne krize oziroma da bi ustavile njeno delovanje, sta dve možnosti: prva je omenjena ideja t. i. slabe banke, s čimer bi razbremenili bančni sistem okuženih terjatev in omogočili normalno posojanje, druga pa je, da se povečajo garancije držav za posojanje bank gospodarstvu oziroma prebivalstvu.

Pomembna tema razprave finančnih ministrov EU so bila tudi množična odpuščanja delavcev, potem ko je šef evroskupine, luksemburški premier Jean-Claude Juncker v ponedeljek evropska podjetja pozval, naj storijo vse za to, da bi preprečila množično odpuščanje delavcev, in čim bolj izkoristijo možnost dela s krajšim delovnim časom. Tako je francoski predsednik Nicolas Sarkozy v ponedeljek razgrnil načrt v pomoč avtomobilskemu sektorju v Franciji, ki vključuje slabih osem milijard evrov sredstev, od tega po tri milijarde za Peugeot Citroen in Renault. Pogoj za pomoč naj bi bil, da proizvajalci obdržijo svoje tovarne v Franciji. Evropska komisija je včeraj v Bruslju izrazila zaskrbljenost, da je francoski načrt v neskladju s pravili konkurence v EU.

Ministri so sicer razpravljali o ukrepih, ki bi jih bilo smiselno sprejeti proti odpuščanju delavcev. Mednje sodijo socialni pakti na ravni podjetij in posameznih panog s ciljem, da se zadrži delovna mesta in da se prilagodi delovni čas.

Finančni ministri sicer včeraj niso dosegli enotnega stališča o financiranju energetskih in drugih projektov v okviru načrta za oživitve gospodarstva. Projekti naj bi bili po se-

danjih načrtih financirani iz neporabljenih sredstev, ki so namenjena obnovi podeželja. Odločitev naj bi bila sprejeta do marčnega vrha.

Finančni ministri so govorili tudi o javnofinančni konsolidaciji, potem ko bo gospodarska in finančna kriza mimo. Evropski komisar za gospodarske in denarne zadeve Joaquin Almunia je ministre opozoril, da bo komisija sprožila postopke proti članicam zaradi prekomernega primanjkljaja.

Na dnevnem redu so bile tudi znižane stopnje davka na dodano vrednost s ciljem doseči strinjanje, da bo odločitev o tem sprejeta marca, ter priporočilo za podelitev razrešnice Evropski komisiji in agencijam za izvrševanje proračuna za leto 2007, ki je bilo sprejeto.

Zasedanja sta se med drugimi udeležila predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in predsednik Evropske centralne banke Jean Claude Trichet.

Predsednik ECB Trichet, predsednik EK Barroso in komisar Almunia

ANSA

EU - Včeraj podpisali sporazum

Varnost mladoletnikov na spletnih socialnih mrežah

BRUSELJ - Sedemnajst vodilnih internetnih podjetij je včeraj podpisalo sporazum za izboljšanje varnosti mladoletnikov, ki uporabljajo spletišča za socialno mreženje. Po besedah evropske komisarke za informacijsko družbo in medije Viviane Reding je sporazum pomemben korak k zagotavljanju večje varnosti otrok pri iskanju po spletiščih za socialno mreženje.

"Socialno mreženje ima velike možnosti za razcvet v Evropi in lahko pomaga spodbuditi naše gospodarstvo ter vzpostaviti družbo, ki bo še bolj temeljila na medsebojnem sporazumevanju. Pogoj za to je, da mu otroci in najstniki zaupajo ter imajo na voljo ustrezna orodja za zagotovitev varnosti, ko spoznavajo nove 'prijatelje' in izmenjujejo osebne podatke preko spleta," je podarila Redingova. Napovedala je, da bo natančno spremljala izvajanje sporazuma, komisija pa bo o zadevi ponovno razpravljala v roku ene leta, so sporočili iz Bruslja.

Spletišča za socialno mreženje imajo v Evropi 41,7 milijona rednih uporabnikov. Uporaba socialnih omrežij se je v zadnjih letih v Evropi povečala za 35 odstotkov in pričakovati je, da se bo število uporabnikov do leta 2012 podvojilo na 107,4 milijona. Za zagotovitev njihove nadaljnje rasti se morajo mladi uporabniki pri širitvi svojih omrežij ali izmenjavi osebnih podatkov počutiti varno.

Sporazum, ki so ga včeraj na dan varnejšega interneta podpisali v Luxembourgu, bo najstnikom omogočil obvladovati možna tveganja, s katerimi se soočajo na spletu, kot sta ustrahovanje ali razkrivanje osebnih podatkov preko spleta. Sporazum so podpisala podjetja Arto, Bebo, Dailymotion, Facebook, Giovanni.it, Google/YouTube, Hyves, Microsoft Europe, Myspace, Nasza-klaza.pl, Netlog, One.lt, Skyrock, StudiVZ, Sula-ke/Habbo Hotel, Yahoo!Europe in Zap.lu, so še sporočili iz Bruslja. (STA)

EVROPSKA UNIJA

Mesta bodo znižala izpuste toplogrednih plinov

BRUSELJ - Predstavniki več kot 350 evropskih mest so včeraj v Evropskem parlamentu podpisali konvencijo, s katero so se zavezali, da bodo preseglji cilj EU glede energetske politike, in sicer zmanjšati emisije ogljikovega dioksida do leta 2020 za 20 odstotkov, so sporočili iz Bruslja.

"Urbana naselja porabijo večino energije, proizvedene v Evropi. V boju proti podnebnim spremembam moramo biti najbolj dejavni in uspešni v mestih. Župani iz vse Evrope so zato s podpisom konvencije županov pokazali zavezanost, ki zlasti v sedanjih težavnih časih vzbuja veliko upanja," je izjavil evropski komisar za energijo Andris Piebalgs.

Predsednik Odbora regij Luc Van den Brande je ob slovesnem podpisu konvencije pojasnil, da je konvencija županov izvrstna pobuda, ki se bo nadalje razvijala v sodelovanju z Odborom regij. Ambiciozni cilji, ki si jih je zadala Evropa glede zmanjšanja toplogrednih plinov, je mogoče doseči le s skupnimi partnerskimi prizadevanji evropskih lokalnih in regionalnih organov, je poudaril. (STA)

ZDA: Stimulacijski paket preстал tesno glasovanje

WASHINGTON - Ameriški senat je v ponedeljek z 61 glasovi proti 36 glasoval za prekinitev razprave o predlogu zakona o gospodarski stimulaciji vrednega 827 milijard dolarjev s čimer je odpravil največjo oviro na poti do senatne potrditve. Senat bo o predlogu glasoval v torek, nakar ga bo potrebno uskladiti še s predstavniškim domom. Na stran 56 demokratov in dveh neodvisnih senatorjev so stopili 3 republikanci - Susan Collins in Olympia Snowe iz države Maine ter Arlen Specter iz Pensilvanije. Predlog je za uspeh potreboval najmanj 60 glasov in na glasovanje je prišel celo demokratski senator iz Massachusettsa Edward Kennedy, ki še vedno okreva za možganskim rakom. V predstavniškem domu za predlog ni glasoval noben republikanec.

Ban napovedal preiskavo izraelskega napada

NEW YORK - Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je včeraj napovedal preiskavo napada na poslopje ZN na območju Gaze, do katerega je prišlo med izraelskimi napadi sredi preteklega meseca. Za vodnje preiskave je že imenoval poseben odbor, ki ga bo vodil britanski diplomat Ian Martin.

Ban je ob tem pojasnil, da bo poseben preiskovalni odbor ZN obsegal tako pravne svetovalce kot vojaške izvedence. "ZN bodo izpeljali neodvisno preiskavo," je na novinarski konferenci v New Yorku še poudaril in dodal, da bo preiskava zaključena v roku enega meseca, ko naj bi bilo dokončano tudi končno poročilo o preiskavi. Medtem, ko so tankovski izstrelki izraelske vojske 15. januarja poškodovali sedež ZN v Gazi, je agencija ZN za palestinske begunce na Bližnjem vzhodu ohranila nekaj svojih uradov in šol v Gazi, ki trenutno služijo kot zatočišča več tisoč palestinskim beguncem.

Ulice francoskih mest zasedli nezadovoljni študenti

PARIZ - Na protestnih shodih v več francoskih mestih se je včeraj zbralo več deset tisoč študentov in zaposlenih na univerzah, ki so izrazili nestrinjanje z visokoškolskimi reformami francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja. Od vlade so zahtevali, naj prekliče načrt o ukinitvi 900 delovnih mest na univerzah in poveča sredstva, namenjena za štipendije.

Sindikati zaposlenih na univerzah in študentske organizacije, ki so organizirali proteste, zatrjujejo, da se je na njih zbralo prek 50.000 udeležencev, medtem ko francoska policija navaja podatke o 17.000 protestnikih. (STA)

IRAN - Prvi odziv na politiko ponujene roke ameriškega predsednika Baracka Obame

Predsednik Ahmadinedžad ob obletnici revolucije izrazil pripravljenost na dialog z ZDA »ob vzajemnem spoštovanju«

TEHERAN - Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad je v včerajšnjem govoru ob 30. obletnici islamske revolucije dejal, da je pripravljen na dialog z ZDA, ki pa mora temeljiti na "vzajemnem spoštovanju". Kot je še zatrdil, bi Iran pozdravil spremembo s strani ZDA, a hkrati poudaril, da mora biti ta sprememba temeljita.

"Nova administracija ZDA je napovedala, da želi narediti spremembo in stopiti na pot dialoga. Jasno je, da mora biti sprememba temeljita in ne le taktična," je v govoru pred večtisočglavo množico v Teheranu, ki ga je v živo prenašala iranska državna televizija, poudaril Ahmadinedžad. "Iranski narod bo pozdravil resnične spremembe in je pripravljen na dialog v ozračju enakosti in vzajemnega spoštovanja."

S temi besedami je iranski predsednik odgovoril na ponudbo novega ameriškega predsednika Baracka Obame, da bi državi prvič po 30 letih brez diplomatskih odnosov znova vzpostavili neposreden dialog. "Mislim, da ob-

Ahmadinedžad nagovarja množico v Teheranu

ANSA

staja vsaj možnost za odnos vzajemnega spoštovanja in napredka," je v po-

vrsti, da pošljejo signal, ali si želijo drugačnih odnosov.

"Svet si ne želi, da bi se temnačno obdobje (prejšnjega predsednika ZDA Georgea Busha) ponovilo ... Če si želijo nekateri to izkušnjo ponoviti ... morajo vedeti, da jih bo doletela veliko hujša usoda, kot je Busha," je Washingtonu še sporočil Ahmadinedžad in Obama posvaril, naj se izogiba politikam svojega predhodnika, ki je Iran uvrstil na os zla, pogovore s Teheranom pogojeval z ukinitvijo iranskega jedrskega programa ter ni nikoli izključil možnosti vojaškega napada na Iran.

ZDA so diplomatske odnose z Iranom prekinile leta 1979, potem ko je islamska revolucija strmoglavila režim prozahodnega šaha Reze Pahlavija in ustoličila Islamsko republiko Iran, iranski študentje pa so na ameriškem veleposlaništvu v Teheranu kar 444 dni zadrževali talce. Odnosi med državama so se v zadnjih letih - odkar je na položaju predsednika Irana Ahmadinedžad, ZDA pa je vodil Bush - še poslabšali, še

posebej zaradi spornega iranskega jedrskega programa.

V Iranu so sicer včeraj obeležili 30. obletnico islamske revolucije - v spomin na dan, ko se je iranska vojska razglasila za nevtralnno, tedanji ajatola Homeini pa je razglasil zmago revolucije nad despotskim režimom prozahodnega šaha. Ker je po iranskem koledarju letošnje leto prehodno, okroglo obletnico obeležujejo že 10. in ne 11. februarja. Ob tej priložnosti se je na trgu Azadi (svoboda) v središču Teherana včeraj zbrala večdesettisočglava množica.

Udeleženci množičnega shoda so bili opremljeni z napismi kot "30 let svobode, 30 let ponosa", "Smrt Ameriki" in "Smrt Izraelu", ter z baloni v rdeči, zeleni in beli barvi iranske zastave. "Uradno sporočam, da je Iran danes resnična in dejanska supersila," je zbrani množici v govoru še dejal Ahmadinedžad ter izpostavil znanstvene dosežke Irana, še posebej nedavno izstrelitev prvega doma izdelanega iranskega satelita Omid (upanje). (STA)

nedeljek ocenil Obama, oblasti v Teheranu pa opozoril, da so sedaj one na

KOŠARKA - A1 Pri Snaideru dva nova košarkarja

VIDEM - V taboru košarkarskega prvoligaša Snaidera iz Vidma so sporočili, da bo zaradi zdravstvenih težav (srčna aritmija) za nekaj časa preventivno miroval kapetan Christian Di Giuliomaria, ki ga čakajo bolj natančni izvidi. V Vidmu so tako predstavili dva nova košarkarja. To sta Alejandro Gomez in Jerome Allen. Oba bosta na razpolago že za nedeljsko tekmo proti Cantuju.

EUROCUP - Izid: Turk Telekom - Benetton Treviso 67:99 (Neal 22, Wallace 22).

HIDDINK - Ruska nogometna zveza se je na prošnjo angleškega moštva Chelsea nemudoma odzvala in dovolila vodstvu tega londonskega kluba, da lahko vzpostavi stike s selektorjem ruske reprezentance, nizozemskim strokovnjakom Guusom Hiddinkom. Londončani si namreč želijo, da bi Hiddink prevzel funkcijo trenerja do konca sezone, obenem pa bi še dalje opravljal selektorsko funkcijo.

TRAGEDIJA - Na prvenstveni nogometni tekmi v Gani je prišlo do tragedije, ko so zaradi zadržane umrli štiri ljudje. Zmogljivost stadiona Baba Yara v Kumasi je 44.000 sedežev, po nekaterih neuradnih izračunih pa naj bi bilo na stadionu v času tragičnega dogodka 60.000 gledalcev. Poleg prenatrpanosti je razmere na srečanju med dvema najboljšima nogometnima moštvoma v Gani poslabšala še vročina, zato so morali posredovati gasilci, ki so škropili gledalce z vodo.

NIČ »GIRA« - Avstralski kolesarski zvezdnik Cadel Evans se letos ne bo udeležil dirke po Italiji, saj bo vse posvetil preizkušnji po Franciji, ki bo na sporedu julija.

BLOUDKOVE NAGRADE - Na Brdu pri Kranju bo danes 44. podelitev Bloudkovih nagrad, najvišjih državnih priznanj na področju športa. Slovesnost bo na dan, ko je bil rojen inženir Stanko Bloudek, eden največjih športnih organizatorjev pri nas in doslej edini Slovenec, ki je bil član Mednarodnega olimpijskega komiteja.

ŠESTAK - Slovenka Marija Šestak je na mednarodnem dvoranskem atletskem mitingu v Lievinu v Franciji v troskoku zasedla drugo mesto s 14,52 metra, kar je četrti izid sezone na svetu. Zmagala je Kubanka Yargelis Savigne (14,54 m), lanska svetovna dvoranska prvakinja.

NOGOMET - Prijateljska tekma med Italijo in Brazilijo

V Londonu tokrat plesali v ritmu sambe

»Azzurri« športno priznali poraz - Brazilci boljši - Lippi brez rekorda

Brazilijska Italija 2:0 (2:0)

STRELECA: Elano v 13. in Robinho v 27. min.

BRAZILIJA: Julio Cesar, Maicon, Lucio, Juan (Daniel Alves), Marcelo, G. Silva (Thiago Silva), Felipe Melo, Elano (Julio Baptista), Ronaldinho, Robinho (Josue), Adriano (Pato). Trener: Dunga.

ITALIJA: Buffon, Zambrotta, Legrottaglie, Cannavaro, Grosso, Pirlo (Aquilani), De Rossi (Camoranesi), Montolivo (Perrotta), Pepe (Rossi), Di Natale (Dossena), Gylardino (Toni). Trener: Lippi.

LONDON - Italija je na sinočnji prijateljski tekmi »zvezd« - kot so jo poimenovali predstavniki sedme sile - zasluženo izgubila proti brazilski izbrani vrsti, ki je igrala bolj učinkovito. Selektorju Marcellu Lippiju ni uspelo izboljšati svojevrstnega rekorda, 32 zaporednih tekem s člansko reprezentanco brez poraza. Ostal bo pri številki 31, skupaj s selektorjema Basilejem in Clementejem. Tekma na Arsenalovem Emirates Stadiumu v Londonu je bila vsekakor zelo zanimiva in živahna. Nogometaši obeh enajsteric so dali vse od sebe in številni gledalci so lahko videli kar nekaj atraktivnih akcij. Prvi zadetek je sicer dosegla Italija. Sodnik pa je razveljavil Grossov zadetek, saj je stranski pomočnik (zgrešeno) dvignil zastavo. Nedovoljenega položaja pa ni bilo. V 13. minuti pa prva hladna prha za Buffona in soigralce. Brazilski nogometaš Elano je izkoristil napako branilca Legrottaglie in prvič zatresel mrežo »azzurrov«. V prvem polčasu italijanska obrambna vrsta ni blestela in v 26. minuti je bilo že 2:0. Tokrat je italijanske branilce osmešil Robinho, ki je najprej prestrelgol žogo nekoliko preveč sproščnemu Pirlo in nato še preigral Cannavara ter z natančnim diagonalnim strelom poslal žogo za Buffonov hrbet. V drugem polčasu se je tekma še dodatno razživila in Italija je pritisnila na plin ter večkrat ogrozila Cesarjeva vrata. Mreži pa sta ostali v drugem delu nedotaknjeni. Italijanski selektor Lippi je po tekmi športno priznal poraz: »Brazilija je trenutno močnejša in je povsem zasluženo zmagala. Drugo leto (na SP v Južni Afriki op. ur.) pa bo prav gotovo drugače.« Italija bo proti Braziliji igrala že junija (od 14. do 28.), ko bo v Južni Afriki na sporedu Confederation Cup.

SLOVENIJA DANES - Slovenska nogometna reprezentanca se bo nočjo ob 20.45 v Genku pomerila z Belgijo na prijateljski tekmi.

Brazilski napadalec Robinho je bil sinoči v Londonu za branilca Fabia Cannavara pretd oreh

ANSA

SMUČANJE - Lindsey Vonn po zmagi v smuku na SP

Pri odpiranju šampanjca z robom smučke porezala desni palec

VAL D'ISERE - Dvokratna svetovna prvakinja Lindsey Vonn bo naslednjič dobro premislila preden se bo še kdaj lotila česa podobnega. Po odpiranju šampanjca z robom smučke ob proslavljanju zadnje zmage si je 24-letna Američanka porezala desni palec na vratu steklenice.

Tako hudo, da je dobila šive, a jo ta poškodba ne bo odvrgla od nadaljnjih nastopov na SP. Zaradi poškodbe ni pričakovati, da bo smučarka zamudila kakršna koli individualna tekmovanja, današnje moštvene preizkušnje pa se niti ni nameravala udeležiti. Po poškodbi se je smučarka odpravila na pregled k specialistu v avstrijski Innsbruck, kjer so ji svetovali operacijo, saj se je smučarka tako nerodno porezala, da si je poškodovala kito na palcu desne roke. Zaradi operacije bo morala poč

preživeti v sanatoriju Hochrum, že danes pa naj bi se vrnila nazaj na prizorišče svetovnega prvenstva v francoskem Val d'Isere, kjer jo jutri in soboto čakata veleslalom in slalom.

»Res mislim, da sem varnejša med smukom pri smučanju s hitrostjo 100 kilometrov na uro z gore,« se je na svoj račun pošalila najboljša alpska smučarka zime Vonnova in najbolj resna kandidatka za zmagovalko svetovnega pokala letošnje sezone. V roki čutim nekaj bolečine, ki pa me ne bi smela ustaviti pri doseganju ciljev na svetovnem prvenstvu, je še povedala smučarka.

Smučarka je dobila štiri šive, potem ko je svojo ponedeljkov smučaški podvig in drugo zlato odličje na tem svetovnem prvenstvu želela na zasebni zabavi prosla-

viti z zdaj ponesrečenim, a atraktivnim smučarskim odpiranjem šampanjca. Po tem ko je z robom smučke odprla šampanjec, je z njim želela poskropiti tam navzoče goste, a se je porezala, ko je prišla za steklenico. Vonnova, ki je med favoritnjami za zmago v veleslalomu in slalomu, se je v Val d'Isere na najvišjo stopničko zmagovalnega odra zavihtela že v superveleslalomu in smuku. (STA)

DANES - Na svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju bo ob 11. uri na sporedu ekipna tekma. Slovenske barve bodo zastopali Vanja Brodnik, Maruša Ferk, Mateja Robnik, Aleš Gorza, Andrej Jerman in Bernard Vajdič. Pri »azzurrih« pa bodo tekmovali Manfred Moelgg, Giorgio Rocca, Christof Innerhofer, Nadia Fanchini, Daniela Merighetti ter Nicole Gius.

NAŠ POGOVOR - Juventusov nogometaš in državni reprezentant Sebastian Giovinco

»Atomska mravljica« igra premalo

Del Piero je nenadomestljiv - Interju bo še trda predla - Na EP na Švedskem za 1. mesto - Selektor Casiraghi jezen z Balotellijem - Danes ob 21.00 v Trstu proti Švedski

Italijanska izbrana vrsta do 21. leta starosti je bila, v pričakovanju nočnejšega prijateljskega srečanja proti Švedski (ob 21. uri), od ponedeljke nastanjena v hotelu Greiff pri Barkovljah. Včeraj zjutraj je bilo vzdušje v hotelu zelo sproščeno in mirno. Igralcev, z izjemo mladega Juventusovega upa Sebastiana Giovinca in selektorja Pierlugija Casiraghija, ni bilo na spregled. Pripravljali so se na popoldanski trening. Vsekakor glavna tema med novinarji in predstavniki italijanske selekcije je bila nova potegavščina Maria Balotellija, ki je zamudil ponedeljkov trening v Bazovici. Iz Milana je v Trst dospel šele v popoldanskih urah. Šušljalo se je, da je Mario zaspal, ker naj bi v nedeljo pohajal po milanskih diskotekah. Včeraj je bil selektor Casiraghi zelo besen: »Z Mariom sem se lepo pogovoril in mu dal še eno priložnost. Nujno se mora čimprej zresniti.«

Giovinco o Balotelliju ni hotel komentirati, saj sta s Mariom dobra prijatelja. »Atomska mravljica«, kot ime-

nujejo Giovinca, nestrpnost pričakuje današnje srečanje proti Švedski. »Komaj čakam, da bom stopil na igrišče. Pri Juventusu žal igram zelo malo in se prav zaradi tega veselim nastopov z reprezentanco. To ni kritika Juventusu. V ekipi je pač konkurenca zelo ostra in sam moram še veliko napredovati,« je priznal 21-letni zvezni napadalec, ki je lani nastopil tudi na pekinških olimpijskih igrah.

Pri Juventusu konkuriraš nič manj kot z Del Pierom ...

Del Piero je v izjemni formi in je za našo ekipo nenadomestljiv. Vsekakor lahko igram tudi na ostalih igralnih mestih.

Ob komu najraje igraš v državnih reprezentanci, Aquafresci ali Balotelliju?

Z Balotellijem sem igral le dve tekmi. Z Robertom (Aquafresco op. ur.) pa sva se že ujela. Vsekakor zadnje besedo ima vedno selektor, tako da ni odvisno od mene, s kom bom igral.

Na evropskem prvenstvu na

Švedskem ne boste imeli lahkega dela.

Prav gotov ne. Vse ekipe so solidne, tako da se bomo morali maksimalno potruditi. Vsekakor ciljamo na prvo mesto, ki je v našem dometu.

Ali bo Inter tudi letos zmagal »scudetto«?

Inter je glavni favorit, čeprav je prvenstvo še odprto, saj mi (Juventus op. ur.) zaostajamo za sedem točk, Milan pa za osem.

Kateri pa so tvoji načrti za prihodnost?

V letošnji sezoni bi rad nekaj zmagal. Najlepeše bi bilo osvojiti državni naslov, ligo prvakov in evropsko prvenstvo. Zadovoljil pa bi se že z eno lovoriko. Vsekakor bi rad imel večjo minutažo.

Kateriga nogometaša pa imaš za zgled?

Zelo občudujem Messija. Pri Juventus pa Alexa Del Piera, ki je lahko zgled za vse mlade nogometaše.

Jan Grgič

Zagrizen Sebastian Giovinco (št. 10) z žogo

ANSA

NOGOMET - Novi trener Primorja Bojan Gulič

Italijanščino se je na Proseku naučil le delno

Pogovorni jezik je v glavnem slovenščina - Primarni cilj je obstanek v 2. AL

Edvin Brajnik je eden izmed glavnih stebrov proseškega Primorja. Na sliki zgoraj novi trener Bojan Gulič

KROMA

Na klopi proseškega nogometnega kluba Primorje je kot glavni trener sedel šele prejšnji teden. Bojan Gulič, rojen v Komnu in stanujoč v Sežani (medtem je nekaj časa živel tudi v Štanjelu), je doslej nadvse uspešno zamenjal Nevia Bidussija. V nekaj dneh je Guličovo Primorje osvojilo šest točk in tako bistveno popravilo položaj na lestvici.

»Imeli smo tudi nekaj sreče. Vsekakor smo se borili in maksimalno potrudili. V nedeljo smo v prvem polčasu imeli vsaj štiri stotodstotne priložnosti za gol, ki jih nismo izkoristili. To je sicer v letošnji sezoni že prava stalnica, saj smo v napadu nekoliko šibki. Manjka nam en izkušen napadalec,« je uvodoma dejal 51-letni Gulič, ki s Primorjem sodeluje že tretjo sezono. »Z Bidussijem sva imela zelo korekten odnos. Nevio je zelo izkušen trener in ga vsi zelo spoštujemo. Pri nogometu pa, kot vsi dobro vemo, prvi plača trener.«

Ali ste takoj sprejeli ponudbo za vodenje ekipe?

Sprejel sem jo z velikim veseljem. Na Proseku treniram vratarje že tri sezone. Poznam pa tudi vse ostale igralce. Prav zaradi tega so mi zaupali vodenje ekipe.

Kako pa ste pred nekaj sezoni mi prišli v stik s proseškim klubom?

Pred prihodom na Prosek sem osem let treniral pri ajdovskem Primorju, dve sezoni pa pri novogoriškem Hitu, pri katerem je igral tudi moj sin Saša. Nekdanji nogometaš Nikčević pa je velik prijatelj s trenerjem Massaiem in predlagal mi je, če bi sodeloval z njim. Massai je takrat postal trener Primorja in jaz sem mu bil ob strani. V Italiji sem se hkrati želel naučiti tudi italijanščine.

Pa vam je uspelo?

Le delno. Pri Primorju smo v glavnem skoraj vsi Slovenci, tako da je pogovorni jezik slovenščina.

Ali se strinjate, da je Primorje nekoliko atipična ekipa? Veliko napade, nato pa so za vas večkrat usodne napake v obrambi ...

Tako je. Večkrat smo držali vajeti igre v svojih rokah, zgrešili smo številne lepe priložnosti in na koncu smo ostali praznih rok. Smo mlada in neizkušena ekipa, ki pa lahko še veliko napreduje. Letos pa smo imeli tudi veliko poškodb.

Kdo so glavni stebri ekipe, tako na igrišču kot v slačilnici?

V glavnem so to domači igralci, ki pri Primorju igrajo že nekaj sezon. Omenil bi Merlaka, Brajnika, Pipana pa tudi Sardoča, Kapuna in Pavletiča. Zelo dobro so se vključili tudi Tomasi, Ferro in Sežančan Makivič. V ekipi pa je nekaj zelo perspektivnih mladih. Brata Aljoša in Jan Čok, Candotti ter vratar Zuppin.

V nadaljevanju prvenstva bo najbrž vaš glavni cilj obstanek v 2. AL.

Res je. Skušali bomo čim prej doseči obstanek v ligi in hkrati pripraviti ekipo že za prihodnjo sezono.

Kako pa bi ocenili prvenstvo Brega in Zarje Gaje?

Po pravici rečeno teh dveh ekip še nisem videl igrati. Vsekakor bi rad z obema ekipama vzpostavil še bolj tesne stike. Mogoče bi se lahko večkrat srečali na prijateljskih tekmah. Prav tako z ostalimi slovenskimi ekipami, ki igrajo v višjih ligah.

Vaš sin Saša igra za Trieste Calcio v promocijski ligi ...

Pri San Sergiu igra že tretjo sezono in je zelo zadovoljen. S tržaškim društvom je prišel v stik preko športnega vodje Ivana Marjona, s katerim sva dobra prijatelja. Saša namreč študira v Kopru in Trst mu je zelo blizu. (jng)

DANES ZARJA GAJA - V zaostalem srečanju 2. AL bo danes Zarja Gaja ob 15. uri v Trebčah gostila Fiumicello.

ZDRUŽENJE ŠPORTNIH ČASNIKARJEV FJK - Juventus 2008

Športni novinarji podelili nagrade in obnovili deželno vodstvo

Novi predsednik je Pietro Micoli - V odboru dva Slovence: Saša Rudolf in Mario Šušteršič

Združenje športnih časnikarjev Furlanije Julijske krajine (USSJ) je sinoči podelilo tradicionalne nagrade Juventus, namenjene mladim in obetavnim športnikom, ki so se izkazali v letu 2008. Nagrade so letos prejeli tržaški motociklist Alessandro Battig (letnik 1992), 11-letna tržaška floretistka Anna Chiara Losso in David Del Pin (letnik 1991), ki tekmuje v formuli 1000. 17-letni Battig, ki tekmuje za tržaški klub Motoclub Triestino, je v lanski sezoni osvojil mladinski državni naslov v motokrosu. Leto starejši Del Pin pa je lani na jezeru Barcis v pordenonski pokrajini postal svetovni mladinski prvak v formuli 1000. 11-letna Lossova (tekmuje za Ginnastico Triesti-

no) pa je osvojila 1. mesto na meddeželnem tekmovanju v Pordenonu. Štipendijo v spomin na tržaškega novinarja Marca Lucchetto, ki jo podeljuje bančni zavod BCC Stanzano, pa sta dobila 19-letni Patrick Nasti, član tržaškega Marathon Cluba in dijak liceja Oberdan, ter 14-letni Simone Zamparo iz kraja Trepopo Carnico, ki se ukvarja s smučarskim tekom in gorskim tekom.

Člani deželnega USSJ-ja so letos prvič podelili še nagrado v spomin na preminulega novinarja Ezia Lipota. Štipendijo, ki je namenjena mladim in prizadevnim novinarjem, je prejel Tržčan Massimo Laudani.

Pred podelitvijo nagrad Juventus in štipendij so člani Združenja

športnih časnikarjev FJK izvolili novo vodstvo. Tržačana Augusta Re Davida, ki je deželni USSJ vodil 25 let, je zamenjal furlanski novinar Pietro Micoli (Messaggero Veneto). V odbor sta bila izvoljena dva Slovence: Saša Rudolf (za profesionalne novinarje) ter Mario Šušteršič (za publiciste).

Goriški CONI: Brandolin potrjen za predsednika

Na krmilu goriškega pokrajinskega vodstva CONI je bil potrjen dosedanja predsednik Giorgio Brandolin, ki je tako svoj mandat podaljšal še za štiri leta (do leta 2013).

ODBOJKA - U12, U13 Poraz Kontovelk in zmaga Olympie Ferstyle

UNDER 13 ŽENSKE

Kontovelk - Azzurra RDR 0:3 (11:25, 25:27, 16:25)

KONTOVELK: Ban, Cassanelli, Daneu, Poiani, Ravbar, Sossi, D. in N. Vattovaz. Trener: V. Zuzic.

Krstni nastop Kontovelk je bil soliden. Proti fizično močnejši ekipi, ki je pokazala tudi dobro tehnično pripravljenost, so začele boječe, nato pa so se opogumile in res škoda je, da niso osvojile drugega seta, v katerem so bile stalno v vodstvu, tudi z 22:18. Žal so bili nato usodni zgrešeni servisi in manjše nepazljivosti.

UNDER 12 MOŠKI

Torriana - Olympia Ferstyle 0:3 (23:25, 12:25, 20:25)

OLYMPIA FERSTYLE: Frandolič, Lupoli, Manfreda, S. in K. Komjanc, Persoglia, Curbilo, Pisk. Trener: A. Vogrič

V soboto se je na Goriškem začelo še prvenstvo U12, odbojkarji Olympie pa so svojo pot začeli z zmago. Po začetni tremi so z igrali zelo učinkovito in tako zaslužno premagali vrtnice iz Gradišča. Boljše so servirali in gradili igro, tako da njihova zmaga ni bila nikoli v dvomu.

Rolkarji kriške Mladine vadijo tek na smučeh

Ob nedeljah zjutraj se rolkarji Mladine zberejo pri spomeniku v Križu, kot da bi se odpravili na običajne poletne tekme. Športna zagnanost pa jih sili na trening teka na smučeh. Letos snega ne primanjkuje in ponudba v naši deželi je res velika. Najraje trenirajo na progi v dolini Zajzera nad Ovcjo vasjo, v senci mogotca Montaža. Skupine začetnikov, mlajših in starejših atletov se dobro pripravljajo na tekmo tržaškega prvenstva, ki bo letos prvo nedeljo marca (1.3.). Stalnici na treningih sta seveda utrujenost in obilo snega.

»NAŠE ŠTEVILKE« Na Ervattiju padlo že 38 zadetkov

Razmočena in blatna igrišča, so spet ovirala reden potek amaterskih nogometnih prvenstev, saj so v soboto in nedeljo v raznih ligah odložili nekaj tekem. Od naših ekip ni igrala le Mladost. Naše enajsterice so tako imele na razpolago 24 točk, osvojile pa so jih 16.

V ospredju četrtega povratnega kola je bil nedvomno 26-letni nogometaš proseškega Primorja Jernej Kapun, ki je v zadnjih desetih minutah igre rešil svojo ekipo gotovega poraza. Pet minut pred iztekem regularnega dela je namreč Primorje na domačih tleh proti Rudi zgubljalo kar 3:1. Jernej pa je v desetih minutah (sodnik Viola iz Vidma je podaljšal tekmo za 5 minut), dosegel tri gole in zapečatil izid na 4:3. Kar pa najbolj preseneča je, da Jernej ni napadalec, saj je doslej v sedmih sezonah pri Primorju skupno odigral 77 prvenstvenih tekem in dal le en gol, in sicer 16. 3. 2002 (Santamaria-Primorje 3:1).

Morda še zanimiv podatek o letošnjih rezultatih Primorja na domačih tleh, kjer se navijači prav gotovo niso dolgočasi. Od desetih odigranih tekem se je le ena končala brez golov (Chiarbola), na ostalih devetih pa jih je padlo kar 38. Primorje je dalo 20, gostujoče ekipe pa 18 golov.

Vratarju Primorca Trevisanu pa v soboto na tekmi s Costalungo za las ni uspelo, da bi na najlepši način praznoval svojo stoto prvenstveno tekmo v članski ekipi. Costalunga je namreč iz 11-metrovke v sodnikovem podaljšku prišla do edinega zadetka, saj se je tekma končala 3:1 v korist Primorca. 30-letni Trevisan je prišel k Primorcu od tržaške Chiarbole v sezoni 2001/02, ko je na trenerski klopi trebske ekipe sedel Roberto Sorrentino, ki je Trevisana poslal na igrišče le osemkrat, saj takrat je bil standardni vratar (22 tekem), sedanji vratar Primorja Busan, ki je tudi v naslednji sezoni »ovirak« pot Trevisanu, ki je spet stopil na igrišče le osemkrat. Od sezone 2003/04 pa je Trevisan z 21 odigranimi tekmami postal standardni vratar trebske enajsterice, tako da je po osmih sezonah igranja v soboto prišel do stotega prvenstvenega nastopa v vrstah Primorca.

Stoto prvenstveno tekmo pa je v vrstah Primorja v sredo zvečer odigral v zaostali tekmi z Romano, 29-letni Gianpaolo Tomasi. K Primorju je prišel od Ponziane v sezoni 1998/99, ko je proseška enajsterica igrala v promocijski ligi. V tej sezoni je Primorje vodil Nevio Bidussi, Tomasi pa je igral le 15 tekem in dal en gol, saj se je v drugi tekmi povratnega kola poškodoval, tako da ni več stopil na igrišče. V naslednji sezoni je igral 23 tekem (en gol) v sezoni 2000/01 pa je prestopil k Costalungi. K Primorju se je vrnil v sezoni 2001/02 in v treh sezonah skupno odigral še 60 tekem in dal 1 gol, potem pa je prestopil k Ponziani. Letos se je vrnil k Primorju in prišel do stotega prvenstvenega nastopa v »rdeče-rumenem« dresu.

Bruno Rupel

Obvestila

ŠD MALDINA - SMUČARSKI ODSK vabi člane, da se čimprej javijo odgovornim društva za vpis na zamejsko smučarsko prvenstvo - 28. Pokal ZSSDI, ki bo v nedeljo, 15. februarja 2009, v Forni di Sopra. Prijavite se najkasneje do jutri, 12. februarja, do 14. ure na tel. št.: 040-213518, 348-7730389 ali 040-220718.

ZSSDI sporoča, da je fotografska razstava ob 50-letnici Slovenskih športnih iger na ogled na Stadionu 1. maja v Trstu. Za informacije tel: 040 51377 po 13. uri.

TPK SIRENA sporoča, da bo v petek, 27. februarja na sedežu Pomorskega kluba - Miramarski dvorec 32, 33. redni občni zbor z volitvami, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

NABREŽINA - V dvorani Iga Grudna

Ponotranjeni pejsaži umetnice Claudie Raza

Razstavljeni dela povzema naslov *Skrivnost narave* - Ustvarjalka je aktivna na več področjih

V nabrežinski dvorani Iga Grudna razstavlja še do sobote svoja novejša slikarska dela likovnica Claudia Raza. Naslov *Skrivnost narave* se navezuje na osrednjo motiviko oziroma navdih, ki se neposredno rojeva ob globljem podoživljanju narave, tokrat raztegnjenega območja Krasa, ki zajema tudi umetnici ljubi predel ob Timavi. Slike lahko torej opredelimo kot ponotranjeni pejsaži, podobe, ki se v postopni redukciji figurativnih prvin osredotočajo na bistvo umetniškega čutenja, predvsem pa njene izrazite interpretativne poetike. Ni naključje, da se Claudia Raza vzporedno izraža tudi v besedi in piše pesmi, saj gre dejansko za izražanje istih doživetij le z drugačnimi izraznimi sredstvi, ki se na tak način drugače dopolnjujejo.

Umetnica po rodu iz Benečije živi in ustvarja v Nabrežini razpeta med slikarstvom in grafiko, področji na katerih je dosegla izjemne uspehe, prešla kar nekaj priznanj in se v sleherni njeni likovni stvaritvi prepletata v izjemno prefinjeni znakovni govorici in slikarsko dodelanem bogastvu barvnih skladov in tonskih prehodov. Izjemna so tudi dela s področja kaligrafije in ilustracije, ki dodatno izpričujejo Razino predanost ustvarjanju, sposobnost poglobljenega poznavanja izraznih tehnik, a tudi avtonomno željo po eksperimentiranju in raziskovanju novih ustvarjalnih poti. Umetnica se ukvarja tudi s poučevanjem grafike in slikarstva, aktivno sodeluje pri organizaciji likovnih simpozijev.

Na razstavi si lahko ogledamo ciklus akvarelov na papirnati podlagi z bogato reliefno strukturo, kjer dobijo barve poseben svetlostni lesk in kjer prihaja posebej do izraza svežina v nizanju potez, ob tej pa suverenost, saj gre za tehniko, ki ne dovoljuje korektur in se specifično odraža v spretnem dialogu barvnega prelivanja s svežino neprekrte podlage. Slike večjega formata so izdelane s tehniko akrila ter v drznejši abstrakciji povzete iz naravnega okolja vzpostavljajo umetničin likovni temperament in značilno prepoznaven izrazni stil.

Slike in akvareli Claudije Raza so prikazi duhovne razsežnosti vidnega, ki ostaja prepoznavna v organskem skladanju likovnih prvin, ki jih med ustvarjanjem vodi umetniška tankočutnost in intuicija: črte, oblike, barve in tonke razlike so prežete z življenjsko energijo in hranijo utrip življenja, ki ga ob ogledu vsak občuti. Čudežna popolnost narave prevzema umetnico, ki zna ujeti neokrnjeno svežino globoko občutenega trenutnega doživetja. Njena umetniška dela znajo posredovati emocije in oživljati ljubezen do kraja in njegove specifikke.

Jasna Merku

Desno umetnica ob svojih delih, spodaj pa pogled na razstavo

KROMA

SLOVENIJA Trubarjevo leto uspešno

Častni odbor za počastitev 500-letnice rojstva Primoža Trubarja je včeraj na sklepnem seji v Moravskih Toplicah obravnaval poročilo koordinacijskega odbora za državne proslave o izvedenih aktivnostih. Vodil jo je predsednik republike Danilo Türk, ki je odboru predsedoval. Tako sam kot člani odbora so prireditve v Trubarjevem letu ocenili kot uspešne. Po besedah predsednika Türka je Trubarjevo leto pokazalo veliko bogastvo Trubarjevega izročila, vsebinsko je bilo - v nasprotju s pričakovanji na začetku, ki so bila nekoliko skeptična - zelo bogato. Izkazalo se je, da Trubarjeva dediščina živi v naši zavesti, da imamo povsod po Sloveniji veliko prireditelj, da so izšle številne publikacije. »Bilo je kulturno bogato leto in tudi leto dobrih, ekumenskih misli. Verjamem, da smo lahko ob koncu tega leta zadovoljni,« je dejal predsednik države.

Škof evangeličanske cerkve v Sloveniji Geza Erniša je z zadovoljstvom ugotovil, da je bilo Trubarjevo leto 2008 tisto leto, v katerem je Trubar spet »na velika vrata« stopil v našo nacionalno zavest, in da so »v genih slovenskega naroda« njegovo delo, lik in vse, kar je zapustil, že zelo navzoči. Po njegovi oceni je bilo v tem letu narejenega veliko, od strokovnih simpozijev do raznih srečanj doma in v tujini. (STA)

GORIŠKA MOHORJEVA - Za mlade bralce

Muca Sofija prede, prede ...

Za slikanico *Muca prede* je tekst napisala Anamarija Volk Zlobec, ilustracije pa je prispevala Magda Starec Tavčar

Pri Goriški Mohorjevi družbi je ob koncu prejšnjega leta izšlo delo, ki je namenjeno predvsem našemu mlademu občinstvu. *Muca prede* je naslov slikanice, ki jo je napisala Anamarija Volk Zlobec, knjigo pa je z ilustracijami opremila ugledna ilustratorica Magda Starec Tavčar, ki se s svojimi likovnimi deli trenutno predstavlja na 8. Slovenskem bienalu ilustracije v Ljubljani.

V novi knjigi lahko otroci prebirajo zgodbe o najrazličnejših živalicah in njihovih prijateljih, osrednji lik slikanice pa je stara muca Zofija, ki mlade uporabnike popelje v čudovit svet zgodbic. *Muca Zofija* je namreč že ostarela, zaradi česar ne lovi več mišjakov, miši in mišk. A še vedno zelo rada prede, prede, prede lanene niti, iz katerih tke rute in rutice, vanje pa vpleta zgodbe. V knjigi, ki je pred nami, je muca Zofija zbrala kar osem zgodbic, v katerih se skrivajo stara modrost, pouk in moralna načela. Prva zgodbica nosi naslov *Kos podjetnik*, govori pa o pticah, ki spomladi gnezdi. Čisto drugačno vsebino ponuja zgodbica z naslovom *Lena kokoška*, ki pripoveduje o leni putki, ki se izmika vsem svojim dolžnostim. V nadaljevanju lahko bralci preberejo zgodbice *Rodko Nerodko*, ki pripoveduje o nerodnem psičku *Rodku*, *Požrešni golobček*, ki govori o golobčku, ki iz požrešnosti požre veliko kosmato muho, in *Poni Ferdinand*. Zadnje tri zgodbe pripovedujejo o zajčku *Mitku*, čebelah in muhi ter o sraki. Zajček *Mitko* je protagonist zgodbe z naslovom *Zajček Mitko in strah*, v njej pa je mogoče izvedeti, kako se je zajček s pomočjo martinčka *Martina* znebil strahu. Pristrčna je tudi pripoved *Mesarska muha*, v kateri muha pomaga negovati pravkar rojene čebelje ličinke, a tej nalogi ni kos, saj nikakor ne zna upoštevati osnovnih higienskih pravil. Ob koncu knjige se nahaja zgodbica *Sraka Kekica*, v kateri je mogoče spoznati srako, ki v šoli prepisuje od svojih sošolcev, se pretvarja, da je poškodovana, za nameček pa je brez dovoljenja sošolki šoji vzela sponko. Čisto ob koncu knjige je mogoče prebrati še slovo naše pripovedovalke, muce Zofije, ki vse bralce vabi, naj jo nekoč obiščejo v Mačem selu, kjer jih bo obdarovala s kosom dobre volje in novih zgodbic.

Ob koncu lahko le še dodamo, da ima vsaka od naštetih

zgodbic poučno noto, ki bo mlade bralce poučila o tem, kaj je prav in kaj ni prav, veliko pa bodo izvedeli tudi o prijateljstvu, solidarnosti in sanjah. Prav poseben pečat slikanici nedvomno dajejo tudi bogate in slikovite ilustracije Magde Starec Tavčar, ki tudi tokrat mladih knjižnih molov niso pustile na cedilu. (sč)

NOVA GORICA SNG: Neskončni štetni dnevi

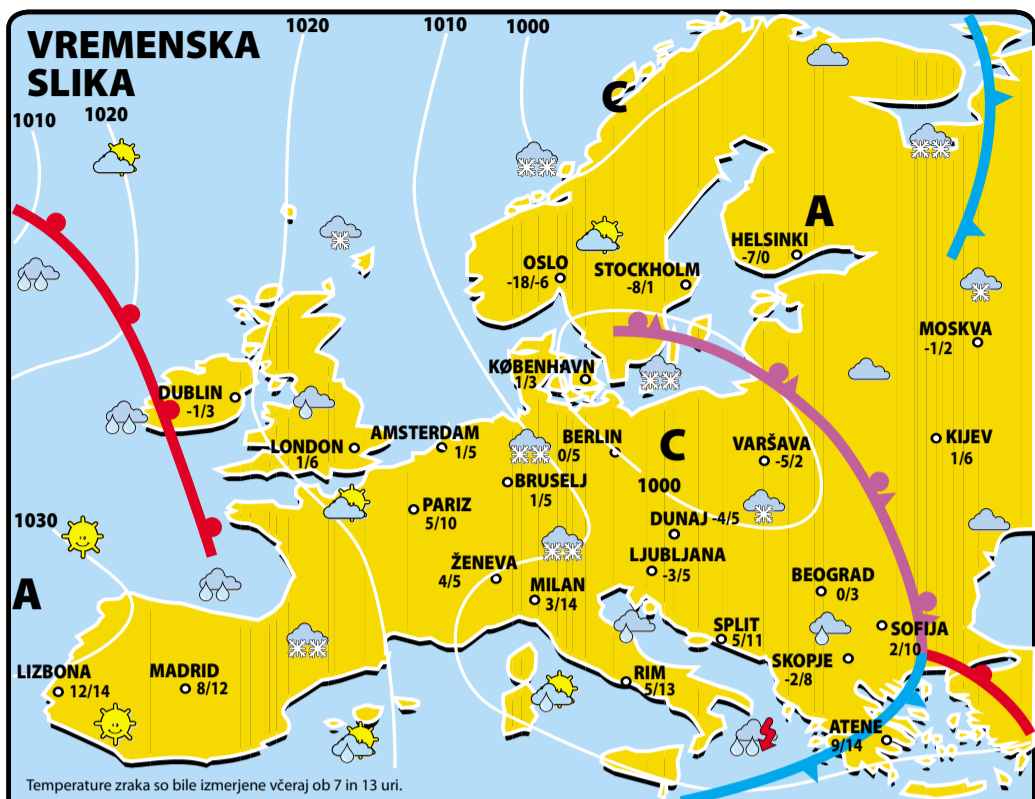
Nova premiera Slovenskega narodnega gledališča v Novi Gorici je prišla v času, ko ustanovo pretresajo tudi zunajumetniški sunki. A to, kaže, ni pustilo posledic na krstni izvedbi novega slovenskega teksta, ki ga je podpisal Andrej E. Skubic in ga naslovil *Neskončni štetni dnevi*. Literarna predloga je vendarle zaživela na odru, utrip so ji dali vsi njeni oblikovalci - od režiserja Matjaža Latina, scenografinje Mojce Kocbek Vimos, kostumografke Tanje Zorn Grželj, do igralške ekipe in ostalih sodelavcev. In kakšen je ta utrip?

Vse kaže, da je slika slovenske družbe prešla v okvire širokega globaliziranega sveta in njegovih ostrih robov, ki se kažejo v socialnih neenakostih, posameznikovi odtujenosti, mogoče nasilju, vsekakor pa brezposelnosti, ki je rak rana na vseh naših poldnevnikih in vzporednikih. Prav ekonomska eksistencialna ogroženost in neoperspektivnost vodita sodobnega slovenskega Ramba Matjaža do ekstremnih prijemov, ko skuša z agresivnostjo in oboroženim uporom popraviti krivico in izbojevati pravico do službe, dela. Igralec Primož Pirnat je to oblikoval z otroško nežnostjo na eni strani, celo bolečo krhkostjo, ki raste v nevrotične kroge, po drugi strani pa kuje nekakšen donkihotovski boj z mlino na veter, kar je posledica obupa, da ne more in ne more zagotoviti sebi in ljubljeni Neži perspektive jutrišnjega dne. Njegova individualna usoda, ki pa je usoda milijonov, nikakor ne zanima medijev in preko njih javnega mnenja, saj so sredstva obveščanja gluha za podobne stvari in morajo zadostiti predvsem komercialnim interesom.

Ta upor (nikakor ne gre za revolucijo, o terorizmu pa je v primeru te uprizoritve povsem brezsmiselno govoriti) se dogaja najbrž na obrobju mesta, v bifeju, ki ga obiskujejo nekakšni proletarci, ki življenja nimajo kaj več vprašati oziroma - v njem živijo svojo povprečnost, štejejo dneve in nič drugega. Matjaž jih vpreže v svoje kroge, postanejo talci njegovih zahtev in želje po eksistenčni samostojnosti, predvsem pa jih veže zagledanost v Nežo, natararico, ki bi jo rad vsakdo priklenil nase in v svoj prostor: invalid (Vojko Belšak) s spolno pohotnostjo; profesor biologije (Jože Hrovat) pokroviteljsko pedagoško, a se ne bi branil tudi kakega bolj mesnatoga otipa; mamka (Mira Lampe Vujičić) vidi v natararici žensko antagonistko; novinarka Petra (Maja Poljanec) bi želela izživeti svoja lezbijška nagnjenja; študent (Blaž Valič) pa bi jo rad vključil v svoj svet falirane umetnosti. Neža je torej dejanska tragična figura drame, objekt, ki se ga hočejo vsi polastiti i. Marjuta Slamič jo je oblikovala s širokim registrom znanja in čustva, zaznamovala prehod iz naivne zasanjanosti v bolečo deziluzijo s prvinskim človeškim čutom. Vso to gmoto je režiser Latin spojil v logični dramaturški lok, večjih možnosti pa ni imel, saj ni mogel iztisniti večplastnosti, ki jih je hotela drama v svojih izhodiščnih intencijah tematizirati. In tudi jezikovna podoba, uokvirjena v neko središčno (ljubljsko?) govorico, ni imela svoje funkcije (akcent na proletariatu? obrobnosti?), saj s tem ni poudarjala ničesar, lahko bi se z večjim učinkom uveljavljala v knjižnozoborskem izražanju. Pa vendar smo dobili neko socialno podobo, s katero se mora družba soočati.

Marij Čuk

Globok ciklon, ki se trenutno nahaja nad severno Evropo, pripomore k dotoku vlažnih mediteranskih tokov nad našo deželo. Od danes pa bodo začeli pritekati bolj suhi severni višinski tokovi, ki bodo iz dneva v dan hladnejši.

Nad osrednjo Evropo in Balkanom je območje nizkega zračnega pritiska. Z vetrovi severnih smeri bo nad naše kraje dotekal hladnejši in postopno bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.13 in zahaja ob 17.26
Dolžina dneva 10.13

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 20.05 in zahaja ob 7.51

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.10 najnižje -27 cm, ob 10.43 najvišje 40 cm ob 17.01 najnižje -61 cm, ob 23.49 najvišje 50 cm.
Jutri: ob 5.48 najnižje -26 cm, ob 11.14 najvišje 29 cm ob 17.23 najnižje -50 cm.

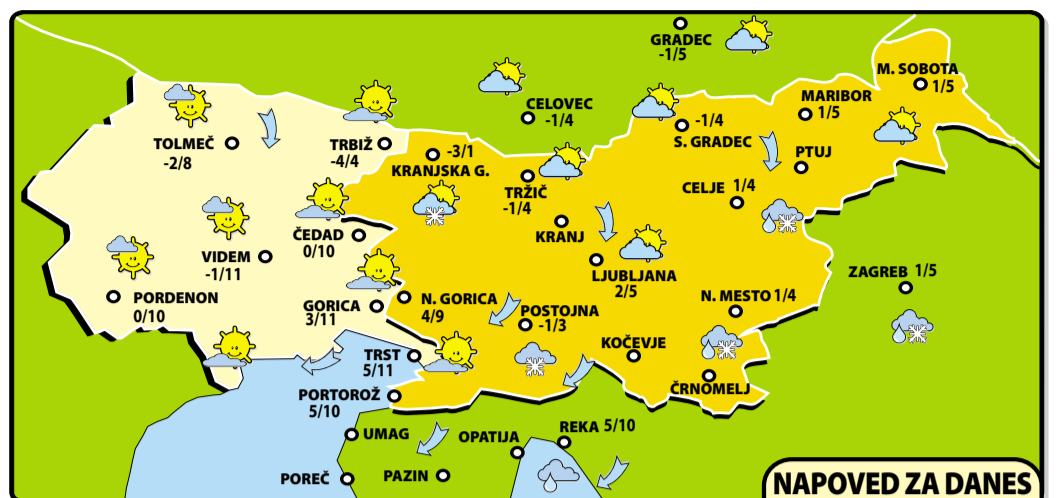
BIOPROGNOZA
Vremenska obremenitev bo dopoldne oslabela, vendar ne bo povsem ponehala, zato se bodo pri občutljivih ljudeh še pojavljale blažje vremenske pogojene težave.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 9,5 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

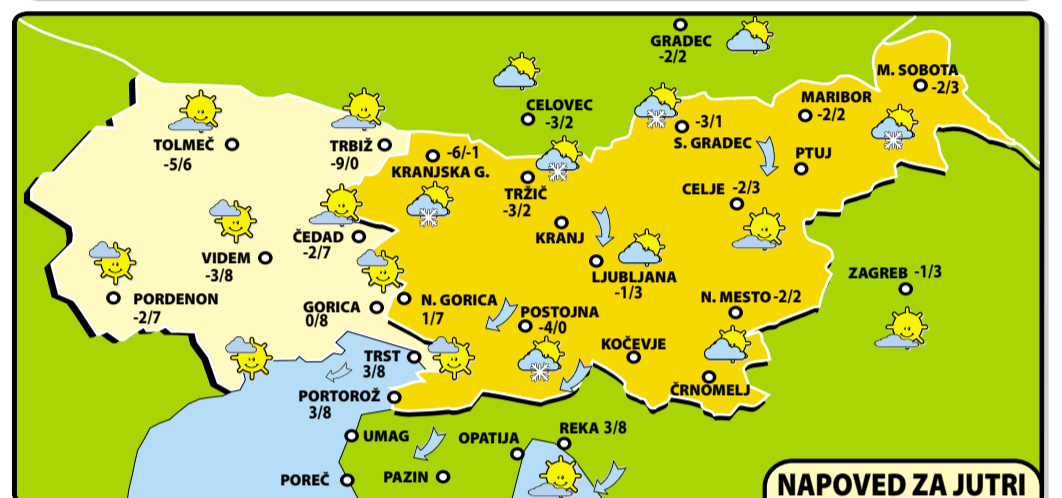
Kanin	880	Piancavallo	450
Vogel	340	Forni di Sopra	310
Kranjska Gora	100	Zoncolan	360
Krvavec	300	Trbiž	250
Cerkno	150	Na Zlebeh	570
Rogla	190	Mokrine	380
Mariborsko Pohorje	160	Podklošter	225
Civetta	350	Bad Kleinkirchheim	180

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Ponoči bodo še možne rahle padavine. Podnevi bo po vsej deželi prevladovalo zmerno oblačno do spremenljivo vreme. V hribovih bodo možni močnejši sunki vetra, ob morju pa bo zapihala zmerna burja.

Pretežno oblačno bo. Padavine bodo dopoldne ponehale, popoldne bodo ponekod še kratkotrajne plohe, deloma snežne. Na Primorskem bo začela pihati zmerna burja. Najnižje jutranje temperature bodo od -3 do 2, na Primorskem okoli 5, najvišje dnevne od 1 do 5, na Primorskem do 10 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovalo jasno do delno jasno vreme. Nekaj več oblačnosti bo le na Alpski pregradi. Ob morju bo pihala zmerna burja, ki bo slabela. Hladneje bo.

Jutri in v petek bo spremenljivo do pretežno oblačno. Predvsem v gorskem svetu bodo kratkotrajne snežne plohe. Hladno bo, na Primorskem bo pihala šibka do zmerna burja.

FILIPINI - V bližni ribiške vasi Pilar v pokrajini Bataan

Več deset delfinov nasedlo najbrž zaradi vročine ali podvodnega potresa

MANILA - Na obali v bližini filipinske prestolnice Manila je nasedlo več deset, po nekaterih navedbah celo 200 delfinov. Trije so poginili, ostale pa ribiči in drugi prostovoljci skušajo spraviti nazaj v vodo in jih tako rešiti, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Predstavniki filipinskega urada za ribolov je povedal, da je pojav zelo nenavaden in bi lahko bil posledica vročinskega vala ali večjega podvodnega potresa. Pojasnil je, da imajo delfini zelo občutljiva ušesa, ki zaznavajo spremembe tlaka pod vodo. "Če imajo poškodovane bobničke, pa izgubijo smisel za orientacijo in zato zaidejo na kopno," je še povedal.

Dogodek se je pripetil v bližini ribiške vasi Pilar v pokrajini Bataan.

SEVERNA IRSKA - Za globalno segrevanje naj ne bi bili krivi ljudje

Minister za okolje prepovedal oglas o podnebni spremembi

BELFAST - Severnoirski minister za okolje Sammy Wilson je v teh dneh tarča ostrih kritik, potem ko je prepovedal oglaševalno kampanjo, ki opozarja na nevarnost podnebnih sprememb in poziva k boju proti globalnemu segrevanju. Minister namreč meni, da je govorenje, da lahko ljudje z ugašanjem luči rešijo svet, popoln "nesmisel".

Wilson, ki je član vladajoče Demokratske unionistične stranke (DUP), ne verjame, da so za globalno segrevanje krivi ljudje. Zato je tudi prepovedal oglaševalno kampanjo, ki so jo zasnovali v Londonu in s katero so želeli Severne Irce pozvati, naj doma varčujejo z elektriko, ter jo zavrnili kot navadno "propagando". Po njegovem utvarjajo tovrstni oglasi pri ljudeh vtis, da lahko

z ugašanjem luči in televizorjev rešijo svet pred topljenjem ledenikov in poplavi, kar pa je "očiten nesmisel". Minister Wilson, ki je zaradi svojih stališč že postal tarča ostrih kritik, še posebej s strani okoljevarstvenikov, je sicer za britanski BBC razkril, da je londonskim oglaševalcem ponudil, da skupaj ustvarijo nov oglas, a so ti vztrajali pri obstoječi "laburistični propagandi". (STA)

NEMČINA - Kanclerka zadovoljna

Punčka Barbie v podobi Angele Merkel

BERLIN - Proizvajalec igračk Mattel je izdelal posebno punčko Barbie, ki je podobna nemški kanclerki Angeli Merkel. "Lahko se prepirate o politiki, vendar je dejstvo, da imamo v Nemčiji kanclerko, v obeh drugih državah zagotovo nekaj posebnega," je v ponedeljek dejala tiskovna predstavnica Mattela Stephanie Wegener.

Punčka Barbie v podobi Merklove nosi črni hlačni kostim in ima srednje dolge temne lase. Merklova je s punčko Barbie zadovoljna, je povedala Wegenerjeva.

Mattel želi s posebnimi punčkami Barbie počastiti uspešne ženske. Svojo punčko Barbie je tako pred letom in pol dobila tudi ameriška voditeljica pogovornih oddaj Oprah Winfrey, poroča nemška tiskovna agencija dpa. (STA)